

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Edi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia , Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,

E-mail: ccdab@yahoo.com

Director:

Prof. Deák – Székely Szilárd Levente

Redactor șef: prof. Oros Ligia Elena

Redactori: prof. Comaniciu Cristina, prof. Jude Laurențiu, prof. Nandrea Maria, ing. ec. Onișoru Viorica

Colaboratori: insp. gen. prof. Dărămuș Eugenia Marcela

lector univ. dr. Scheau Ioan

Tehnoredactare: aj. analist programator Popa Ioan

Corectura: Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

SUMAR

Obiectivele și îmbunătățirea educației – Prof. Pașca Adriana	2
Creativitate și inovația în învățământ – Prof. Moldovan Dan	3
Rolul cadrului didactic în stimularea activismului intelectual al elevilor – Prof. Anca Monica Iuliana	6
Rolul profesorului diriginte în cadrul grupului de elevi - Prof. Turcu Iuliana	8
Experiența mea eTwinning - Prof. Crișan Daniela	10
Parteneriatul educațional - Prof. înv. preșcolar Matei Aniela Ioana	12
De ce o casă atât de mare ? - Prof. înv. primar Zdrenghia Maria	14
Jocul didactic în viața copilului de la 3 la 6 ani - Prof. Huștiuc Nicoletta	16
Cercetare pedagogică – Modificări atitudinale și comportamentale la elevii clasei a VII-a A – Metoda jurnalului - Prof. Pascal Daniela	19
Metode specifice activităților matematice la vârsta preșcolară - Prof. înv. preșcolar Ludușan Maria, Ed. Ludușan Mădălina	22
Familia și școala, mereu împreună - Prof. Cormoș Eniko	24
Educarea creativității - Prof. Benchea Neli Gabriela, Prof. Cleja Adriana Georgeta	25
Relația grădiniță – familie produce copii de succes - Prof. Rotaru Alina Cristina	29
Proiect didactic – Prof. Pușcaș Mihaela Maria	31

OBIECTIVELE ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA EDUCAȚIEI

Prof. Pașca Adriana, Școala Gimnazială „Vasile Goldiș” Alba Iulia

Obiectivele educației și procesele educative sunt atât de complexe, încât numai o concentrare a eforturilor întreprinse de mai multe instituții, concretizată în ceea ce unii au numit „cetatea educativă”, prin „redistribuirea” învățământului către mai mulți factori, ceea ce ar putea crea acțiuni ale căror rezultate să fie mulțumitoare. Încât, o restructurare a atribuțiilor diferitelor compartimente ale socialului, cu privire la cerințele educative, pare a fi de bun augur. Desigur această restructurare este dificilă, problematică și presupune, cum sugerează unii analiști (Sicinski), o regândire și o corelare mai adâncă a politicilor școlare, culturale, economice și sociale la nivelul ansamblului societal. De pildă, nu numai că ar trebui să se accentueze mai mult valoarea „instrumentală” a educației, ci și instrumentele culturale ce se cer a fi reconvertite în surse educative explicite, care să modeleze și să formeze personalitatea.

Sistemele de asigurare a calității sunt stabilite la nivel național pentru a asigura îmbunătățirea și responsabilizarea educației și formării. Acestea au scopul de a crește eficiența ofertei la toate nivelurile promovând astfel încrederea reciprocă, recunoașterea și mobilitatea în interiorul și exteriorul țării. Asigurarea calității vizează conținutul programelor de studiu precum și rezultatele învățării. Trebuie subliniată ideea că asigurarea calității nu garantează îmbunătățirea calității. Aceasta rămâne responsabilitatea furnizorilor de educație și formare profesională. Totuși, asigurarea calității poate oferi un sprijin substanțial acestor furnizori. Această secțiune se bazează pe experiențele din educație și formare profesională precum și pe acelea din învățământul superior, și propune un număr limitat de principii pentru asigurarea calității care ar putea deveni parte integrantă pentru cooperare, principii comune.

În perspectivă, o posibilă evoluție a educației va avea loc prin centrarea acesteia și pe baza exploatării capacității de cunoaștere holistică a creierului uman. Se știe că educația tradițională se opune, mai mult sau mai puțin, tendinței holistic-integrative a creierului. Poate că suntem prea obsedați uneori de exactitatea logică, or creierul lucrează și cu probabilități sau cu aproximații vagi. Se pare că educația contemporană nu exploatează suficient emisfera cerebrală dreaptă. Emisfera stângă a secvențialității logice – este capabilă să structureze cunoștințe noi, dar nu ne poate furniza informații noi, nu este deci creatoare de idei noi. Orice descoperire epocală, noutățile, în general, au depins întotdeauna de emisfera dreaptă, de capacitatea creierului de a funcționa. Așa-numita educație transpersonală, susținută pe/de calitățile „informante” ale emisferei drepte, are meritul de a încuraja educatul să devină autonom, să problematizeze, să se abată de la autoritatea „programelor analitice”, să pună întrebări prohibitive, să sondeze profunzimi, să caute sensuri.

Problematika lumii contemporane, caracterizată prin universalitate, globalitate, complexitate și caracter prioritar, demonstrează tot mai pregnant că soluțiile cele mai eficiente nu pot fi găsite prin demersuri și decantarea celor mai eficiente mijloace de rezolvare a marilor probleme cu care se confruntă omenirea. Viața contemporană se caracterizează prin următoarele mutații: amplificarea și imprevizibilitatea schimbărilor de natură economică și sociopolitică, intensificarea schimbărilor din sfera profesiunilor, amplificarea interdependențelor dintre macrosistemul social și componentele sale, sporirea caracterului democratic al organizării și gestionării socialului.

Statele membre, instituțiile și partenerii relevanți rămân cei responsabili pentru definirea politicilor, sistemelor și procedurilor de asigurare a calității. Acestea vizează, în cadrul sistemului de educație și formare profesională, de la un sector la altul și de la un nivel la altul, conform structurii și societății, contextelor specifice și cadrului instituțional. Dată fiind diversitatea și complexitatea abordărilor privind asigurarea calității în interiorul fiecărui stat membru și între statele membre, este necesar a se îmbunătăți transparența și coerența politicilor și practicilor din acest domeniu. Acest demers poate fi realizat pe baza principiilor europene comune care vor reflecta viziunea împărtășită a unei perspective optime privind asigurarea calității. Aceste principii îi vor ajuta pe descendenți și practicieni să înțeleagă mai bine modul în care funcționează modelele

existente de asigurare a calității, să identifice acțiuni de îmbunătățire și să ia decizii bazate pe referințe comune.

Principiile și procedurile comune pot fi asigurate în multe domenii, dar trebuie acordată atenție deosebită asigurării calității, validării învățării non-formale și informale, orientării și consilierii precum și promovării competențelor cheie.

Sistemul actual de învățământ din țara noastră este rezultatul valorificării creatoare a tradițiilor valoroase ce s-au cristalizat de-a lungul unei îndelungate evoluții istorice. El este, astfel, o expresie directă a unor particularități naționale de ordin economic, social și cultural. Restructurările și inovările ce i s-au adus în ultimul timp au fost determinate, pe de o parte, de profunde transformări din viața economico-socială a țării, iar pe de altă parte, de legițile interne ale funcționării sistemului.

Programele de dezvoltare trebuie să fie elaborate ținând cont de diversitatea culturilor și a interacțiunilor culturale care există între populațiile din interiorul unei țări sau între diferite regiuni ale lumii. Aceasta presupune nașterea unei noi mentalități, la scară planetară, mai atentă la aspectele calitative și umane ale dezvoltării și la formarea unui curent de opinie conform căruia progresul trece prin educație și cultură.

Bibliografie:

- Constantin Cucoș, Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2006
- I. Nicola, Tratat de pedagogie școlară, Editura Aramis, București, 2003.

CREATIVITATE ȘI INOVAȚIE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT

Prof. Moldovan Dan Dumitru,
Școala Gimnazială „Singidava” Cugir/ Școala Gimnazială Blandiana

Școala nu poate avea decât două scopuri: Primul e să dăm copilului cunoștințele generale de care, bineînțeles, va avea nevoie să se servească: aceasta este instrucția. Cealaltă e să pregătim copilul de azi pentru omul de mâine, și aceasta este educația. – Gaston Berger

Pentru elevi, școala viitorului trebuie să promoveze o educație de calitate și să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiții, fundamentale din punctul lor de vedere: școala viitorului trebuie să le placă și să fie eficientă.

Prioritatea învățământului o constituie informatizarea, softul educațional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă .

Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice și idealurilor educaționale.

Formarea capacității de a utiliza calculatorul, de a folosi internetul este benefică elevilor, atât în activitatea școlară cât și în cea extrașcolară, în plan cognitiv cât și psihic, prin relaționarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea.

Promovarea sănătății și a stării de bine a elevului determina de asemenea o dezvoltare optimă din punct de vedere somatic, fiziologic, mintal, emoțional, social și spiritual.

Este foarte important ca în formarea unui stil de viață sănătos pentru școlari să se pună accent pe :

- autocunoașterea și construirea unei imagini pozitive despre sine;
- comunicare și relaționare interpersonală;
- controlul stresului;
- dezvoltarea carierei profesionale ;
- prevenirea accidentelor și a comportamentelor cu risc pentru sănătate;
- prevenirea atitudinii negative față de sine și viață.

În abordarea creativității în procesul educațional, elevul trebuie încurajat să gândească independent, să își asume riscuri și responsabilități în demersul său spre formare intelectuală. Evaluarea pentru asigurarea calității și rezultatele obținute trebuie să ne lărgescă perspectiva asupra situației reale din școli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor și să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare.

Un obiectiv important ce ar trebui stabilit pentru anii următori este de a dezvolta un indicator internațional al capacității de a învăța, toate acțiunile bazându-se pe cercetarea științifică. Învățământul modern are ca sistem de referință competențele generale și specifice pe care trebuie să le dobândească cel ce învață – elevul – pe parcursul și la finele unui ciclu de instruire, al unui an de studiu etc. Centrarea pe competențe reprezintă o preocupare majoră în triada predare-învățare-evaluare.

Noua imagine a profesorului trebuie stabilită prin luarea în considerare a tuturor abordărilor de până acum, de la conceperea ca distribuitor de recompense sau ca sursă de informații, până la cea de „manager al învățării”.

Pentru fiecare profesor sunt fundamentale două roluri, cel de manager și cel de evaluator.

Managementul schimbării afectează comportamentul oamenilor din instituțiile de învățământ. Sunt menționate, în literatura de specialitate, trei faze ale schimbării:

1. faza de cascadă, în care comunicarea trebuie să fie fluentă, sinceră și deschisă; inițiatorii schimbării trebuie să le explice celorlalți planul de schimbare, să evite dezacordul și să creeze o atmosferă democratică;
2. faza de implementare sau faza de tranziție către țeluri, roluri și proceduri, în care începe să se contureze noua viziune;
3. faza de adaptare, în care strategia și tactica sunt puse în practică și liderii se implică personal în derularea acțiunilor

Este important ca oamenii să se simtă în siguranță, să participe, să speculeze oportunitățile. În timpul tuturor fazelor schimbării, ei sunt susceptibili de personalizare, tind să personalizeze conflictele profesionale. Succesul personal și instituțional este direct proporțional cu eficacitatea transformării unor visuri vizionare în țeluri care pot fi atinse. Pentru obținerea unui asemenea succes trebuie realizate proiecte instituționale cară să vizeze implementarea noului.

Comunitatea și cultura sunt cele care păstrează individul, într-un cadru de valori totuși. Pentru ca un set de valori să aibă un impact, acesta trebuie să fie clar definit, fără să lase loc ambiguităților, interpretărilor. Școlile cu cel mai mare succes din lume sunt conduse de valori autentice, se bazează pe anumite *principii*: comunicare empatică, nivel înalt de participare, cooperare creativă, etică și integritate, onestitate și încredere, recunoașterea meritelor.

Întâlnim aceste principii în învățământul românesc? Un profil românesc al culturii manageriale este caracterizat prin autodidacticism în formarea managerială, interes scăzut pentru pregătirea teoretică, neîncrederea în eficiența instituțiilor. Rezultă de aici necesitatea schimbării culturii manageriale dintr-una a stagnării (conservatoare, rigidă), într-una a dezvoltării (bazată pe schimbare, pe perfecționare).

Procesul instructiv-educativ trebuie astfel conceput și desfășurat, încât să-i convingă pe elevi să prețuiască propria moștenire națională, să primească contribuțiile originale ale oricărei națiuni la civilizația modernă, pregătind atât elevii, cât și dascălii să înțeleagă valoarea diversității și a independenței de spirit.

Educația este factorul hotărâtor al dezvoltării psihoindividuale a persoanei. Ea sistematizează și organizează influențele mediului, dezvoltă personalitatea.

Creativitatea, în termeni generali, este un proces mental care permite generarea de idei și concepte noi sau asocieri originale între concepte și idei deja existente.

Lumea modernă pune accentul pe folosirea mai eficientă a cunoașterii și a inovației. Este necesară extinderea abilităților creatoare ale întregii populații, mai ales ale acelor care le permit oamenilor să se schimbe și să fie deschiși față de idei noi într-o societate diversă din punct de vedere cultural, bazată pe cunoaștere.

Noul mileniu aduce noi cerințe educaționale care impun noi metode, altele decât cele folosite până acum. O importanță majoră în pregătirea elevilor pentru noile cerințe, o au cele trei forme ale educației și anume:

- educația formală însemnând învățare sistematică, structurată și gradată cronologic, realizată în instituții specializate de către un personal specializat;
- educația nonformală constând în activități educative desfășurate în afara sistemului formal de învățământ de către diferite instituții educative;
- educația informală care se referă la experiențe de învățare spontană, cotidiană, existențială, desfășurate în medii culturale care nu au educația ca scop principal.

Criteriul de calitate aplicat educației are un rol foarte important deoarece măsurile propuse pentru a promova creativitatea și capacitatea pentru inovare vor fi adaptate fiecărei etape din cadrul învățării continue.

Focalizată pe unitatea de învățare, evaluarea ar trebui să asigure evidențierea progresului înregistrat de elev în raport cu sine însuși pe drumul atingerii obiectivelor prevăzute în programă. Este important să fie evaluată nu numai cantitatea de informație de care dispune elevul, ci, mai ales, ceea ce poate el să facă utilizând ceea ce știe sau ceea ce intuiește.

Fiecare activitate de evaluare a rezultatelor școlare este însoțită de o autoevaluare a procesului pe care profesorul l-a desfășurat cu toți elevii și cu fiecare elev în parte. Astfel poate fi descris nivelul de formare a competențelor pentru fiecare elev și pot fi stabilite modalități prin care se pot regla, de la o etapă la alta, activități de învățare-formare a elevilor, în mod diferențiat.

De asemenea este necesară folosirea cu o mai mare frecvență a metodelor de autoevaluare și de evaluare prin consultare, în grupuri mici, vizând verificarea modului în care elevii își exprimă liber opinii proprii sau acceptă cu toleranță opiniile celorlalți, capacitatea de a-și susține și motiva propunerile etc.

Managementul clasei este un domeniu de cercetare în științele educației care studiază atât perspectivele de abordare ale clasei de elevi cât și structurile dimensionale ale acesteia, în scopul facilitării intervenției cadrului didactic în situații de criză micro-educatională și a evitării consecințelor negative ale acesteia.

Trebuie pus accent pe dimensiunile managementului clasei :

- dimensiunea ergonomică – se referă la dispunerea mobilierului, vizibilitatea, amenajarea sălii de clasă ;
- dimensiunea psihologică - se referă la cunoașterea, respectarea și exploatarea particularităților individuale ale elevilor ;
- dimensiunea socială – se referă la clasă ca și grup social ;
- dimensiunea operațională - se referă la instrumentele operaționale care sunt recompensele și pedepsele;
- dimensiunea inovatoare – se referă la cunoașterea practicii educaționale la un moment dat, cunoașterea tendințelor și tradițiilor activităților educaționale vizate, cunoașterea orizonturilor de așteptare ale elevilor;
- dimensiunea normativă – se referă la norme, ansambluri de reguli care reglementează desfășurarea unei activități educaționale.

Pentru a susține creativitatea, predarea declarativă, de tip clasic trebuie depășită și înlocuită cu metode care pun accent pe explorare, pe descoperire, pe încurajarea gândirii critice a elevului, pe participarea activă a acestuia la formarea și dezvoltarea sa intelectuală.

În viziunea metodologilor moderne, demersul didactic se centrează pe elev și are în vedere transformarea acestuia din „obiect” al procesului didactic în „subiect activ” al propriei deveniri.

Modelul de proiectare a activității didactice are în vedere trecerea de la centrarea pe conținut la centrarea pe activitatea elevului, care presupune deplasarea accentului în activitatea didactică:

Ar trebui să se țină cont de toate formele de inovație socială și antreprenorială. De asemenea, ar trebui să se acorde atenție creației artistice și noilor abordări în domeniul culturii.

Astfel, creativitatea și inovația în învățământ presupune transmiterea și însușirea unor informații despre diferitele domenii ale realității, formare de priceperi și deprinderi, dezvoltarea intereselor, a aptitudinilor generale și speciale, formarea unor trăsături de caracter, volitive pozitive solicitate în profesia pentru care optează elevul și benefice în formarea personalității acestuia .

Bibliografie:

- Jinga , I., Istrate Elena, *Manual de pedagogie*, București, Editura All, 2006.
- Ionescu M., Radu I.- *Didactica modernă*, Cluj – Napoca, Editura Dacia, 2001;
- Alois Gherguț,- *Management general și strategic în educație*, Iași, Editura Polirom, 2007;
- I..Cerghit – *Sisteme de instruire alternative*, București, Editura Aramis, 2002.

ROLUL CADRULUI DIDACTIC ÎN STIMULAREA ACTIVISMULUI INTELECTUAL AL ELEVULUI

Prof. Anca Monica-Iuliana, CJRAE, Alba

În contextul actual, în care rolul principal al predării este considerat a fi acela de a facilita învățarea și de a-i ajuta pe elevi să învețe, *predarea, învățarea și evaluarea trebuie considerate în mod integrat cu consilierea elevilor*.

A venit momentul ca profesorii să își analizeze riguros propriul mod de a gândi și de a preda, să conștientizeze avantajele și dezavantajele acestora, să le predea efectiv elevilor metacunoștințe și să le formeze și dezvolte abilități metacognitive. Este vorba de a-i învăța pe elevi, în mod explicit și intenționat, cum să abordeze o anumită sarcină de instruire, cum să se implice activ în rezolvarea ei, cum să învețe un anumit conținut, ce strategii de învățare să adopte, cum să relaționeze și să transfere cunoștințele, cum să își formeze o viziune sistemică, cum să extragă esențialul din anumite conținuturi, cum să se (auto)evalueze și în funcție de ce criterii.

Profesorul trebuie să dovedească putere de evaluare corectă a diferitelor stiluri de învățare și capacitate de a elabora lecții care să se adreseze acestor stiluri; să permită fiecărui copil să învețe folosind stilul său specific. De exemplu, „copilul reflexiv nu trebuie făcut să se simtă prost pentru că este mai încet decât colegul său, mai impulsiv”, remarcă Ball.

Deoarece un elev se angajează într-o sarcină de învățare dacă aceasta îi va satisface o trebuință și îl va ajuta să realizeze un scop, predarea de tip constructivist pornește de la nevoile de învățare ale celui care învață, valorifică cunoștințele și experiențele anterioare ale acestuia pentru a construi pe baza lor noile cunoștințe și a le integra în structura cognitivă, relaționate după criteriile logice și prin atribuirea anumitor semnificații psihologice. Construirea noilor cunoștințe constituie un proces în spirală, care se realizează prin învățare conștientă, activă și interactivă, prin acțiuni mentale și obiectuale. Elevul se transformă dintr-un simplu receptor și memorator de cunoștințe gata prelucrate într-o persoană care rezolvă sarcinile de lucru propuse de profesor cu scopul de a descoperi informațiile, de a le filtra prin propriul sistem cognitiv și a le restructura în forme care îi permit transferul și aplicabilitatea lor în alte domenii ale cunoașterii ori pentru rezolvarea situațiilor-problemă cu care se confruntă în viață.

De asemenea, profesorii trebuie să știe că stilul de învățare se întărește prin practicarea unor tehnici sau strategii de învățare specifice fiecărui stil. Ei trebuie să impună și să încurajeze metacogniția, să fie preocupați de stabilirea unui mediu de instruire metacognitiv, care să încurajeze conștientizarea și propriului management al gândirii. Și pe acest fundal să acționeze în vederea modelării la elevi a unui comportament metacognitiv; a formării în mod deliberat a unor strategii metacognitive, să-i ajute să conștientizeze propriul demers de învățare; să conștientizeze propriile cunoștințe și deprinderi; să conștientizeze cerințele sarcinilor; să conștientizeze și selecționeze

strategiile proprii de învățare; să monitorizeze propria înțelegere și memorizare și gestiunea timpului de învățare.

Predarea - învățarea adecvată la punctele forte ale elevului conduce la atingerea dezideratelor într-un mod plăcut și ușor. „Elevii pot învăța orice dacă materia este abordată prin metode compatibile cu elementele forte ale stilului lor de învățare; aceiași elevi înregistrează eșecuri când materia este abordată după metode incompatibile cu elementele lor forte” (Dunn, R, 1990, p.18).

În ceea ce privește posibilitatea de schimbare a stilului, unele cercetări arată că „s-au făcut încercări să se modifice tipul (stilul)cognitiv al elevilor, dar, în general, aceste încercări au eșuat”. Acceptând, însă, punctul de vedere se poate întrevădea și posibilitatea remodelării lui, în condițiile aplicării unei modalități de lucru, pe timp îndelungat, bineînțeles.

Recunoașterea și înțelegerea acestor diferențe în stilurile de învățare personale, necesită, firește, acceptarea și utilizarea unei mari varietăți de metode, procedee, materiale didactice de prezentare a conținuturilor noi; ne ajută să înțelegem mai bine relațiile dintre elevi și actul învățării, cu particularitățile lor naturale după tipurile de stiluri manifestate.

Se înțelege, însă, că, lucrând cu 25 de elevi într-o clasă, nu vom avea de-a face cu 25 de stiluri distincte. Unele vor fi comune mai multor elevi, având de-a face cu un stil comun sau convergent. Altele, câteva, vor rămâne strict particulare, individuale. Pe lângă cele comune se întâlnesc și câteva stiluri *divergente*. Sesizarea lor va permite utilizarea unor stiluri de predare adecvate, în măsură să creeze oportunități de învățare pentru fiecare individ, folosindu-se de propriul stil. Aceasta ar fi o problemă de compatibilitate între stiluri de predare-stiluri de învățare, puțin studiată, dar resimțită efectiv în practica școlară. Orice nepotrivire de stiluri poate să afecteze negativ activismul și eficacitatea actului de învățare.

Astăzi, mai mult ca oricând, cadrul didactic trebuie să știe să-și dezvolte roluri complexe prin care menirea sa în fața elevilor să evolueze și să ofere cele mai bune opțiuni pentru dezvoltarea cognitivă și socială a acestora. Un aspect asupra căruia cercetarea și practica ultimilor ani a insistat este reprezentat de activitățile de mentoring și coaching.

Mike Turner ne oferă un model cu patru etape de dezvoltare a procesului de mentoring. Prima etapă de realizare a acestui proces o constituie dezvoltarea personală a individului supus programului; pe parcursul acesteia, el își dezvoltă autonomia, responsabilitatea, abilitatea de a face alegeri în funcție de diverse alternative.

O a doua etapă corespunde dezvoltării unei viziuni asupra direcției de viață care va fi urmată. Individul este în situația de a alege niște valori după care se va călăuzi.

Etapă a treia presupune implementarea viziunii personale în practică. Se pot fixa obiective profesionale, trepte de carieră și etapele aproximative care vor fi parcurse, standarde de performanță, nevoi de instruire pentru dezvoltarea unor abilități și deprinderi.

O ultimă etapă este nevoia de feedback și susținerea permanentă a protejatului, până ce acesta consideră că este pe calea cea bună.

Conform lui Devillard (Angel, Amar, Devienne, Tence, 2008), coaching-ul trebuie să acopere trei aspecte: coaching-ul pentru rezolvare (care vizează depășirea unei dificultăți, cum ar fi faptul că elevul are probleme la învățătură), coaching-ul pentru dezvoltare (ce urmărește progresul într-o anumită direcție-de susținere, de menținere a direcției de acțiune; elevul învață, dar trebuie să menținem ritmul unei învățări temeinice și constante) și coaching-ul strategic (presupunând elaborarea unui plan de evoluție).

Cadrul didactic poate elabora și propune un inventar al sarcinilor de executat, o bibliografie de urmat: poate formula unele indicații privind modalitățile de rezolvare a respectivelor sarcini.

Potrivit cercetărilor lui Brown, 1981, o instruire care se pretinde eficientă include o componentă a propriei reflecții și a propriului control în care elevii trebuie exersați, învățați să conștientizeze propria învățare, avertizați de modul în care strategiile metacognitive pot să afecteze, în sens pozitiv, performanțele lor. Intervențiile profesorului se vor resimți mai cu seamă în momentele inițiale și finale ale studiului unei unități de conținut. Oricum, eforturile principale revin însă celui care întreprinde un astfel de studiu. Îndrumarea trebuie să lase loc practicării studiului

independent, studiului lăsat la inițiativa elevului. Mulți susțin totuși că supravegherea din partea profesorului și îndrumarea lui indirectă sau directă ar fi bine să nu lipsească niciodată, fiind o necesitate pe tot parcursul anilor de școală.

BIBLIOGRAFIE:

1. Bocoș, M. - *Instruire interactivă*, București, Editura Polirom, 2013
2. Chiș, V. - *Activitatea profesorului între curriculum și evaluare*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2001
3. Dulamă, M.E. - *Metodologii didactice activizante. Teorie și practică*. Cluj-Napoca, Editura Clusium, 2008
4. Joița, E. - *A deveni profesor constructivist*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2008
5. Pânișoară, I.O. - *Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică*, Iași, Editura Polirom, 2009

ROLUL PROFESORULUI DIRIGINTE ÎN CADRUL GRUPULUI DE ELEVI

Prof. Turcu Iuliana, Școala Gimnazială "Vasile Goldiș" Alba Iulia

În cadrul clasei de elevi, ca grup socio-educativ cu anumite structuri psihosociologice, dirigintele asigură respectarea normelor de conduită prevăzute în regulamentele școlare.

Dirigintele este managerul activităților educative din clasa de elevi. El este ales dintre profesorii cu prestigiu profesional și moral, pentru a îndeplini mai multe roluri:

- studierea și caracterizarea psihopedagogică a elevilor și a clasei, ca repere în elaborarea programului educațional;
- planificarea activităților educative;
- organizarea clasei ca grup socio-educativ, asigurând coeziunea și dinamica grupului educogen;
- conducerea democratică și operațională a clasei, folosind diferite strategii de intervenție;
- conducerea activităților educative nonformale și colaborarea cu profesorii de la clasa respectivă, cu familia și cu comunitatea locală;
- consiliere psihopedagogică, orientarea școlară și profesională, în colaborare cu Centrele și Cabinetele de asistență psihopedagogică;
- participarea activă și responsabilă a elevilor la activitățile educative din cadrul clasei;
- crearea mediului educogen în clasă, coeziunea și dinamica grupului, rezolvarea cu tact pedagogic a conflictelor;
- prevenirea și combaterea devierilor de comportament și formarea comportamentului moral la elevi;
- controlul și evaluarea eficienței activităților educative;
- optimizarea și inovarea activității educative.

Dirigintele va crea condițiile necesare de manifestare a fiecărui elev, formulând cerințele educaționale și diminuându-și treptat poziția de lider formal, în favoarea inițiativei membrilor grupului. În acest stadiu, nucleul grupului preia, transmite și aplică normele de conduită de la diriginte, la membrii grupului.

Planificarea activităților

Așa cum își planifică activitățile de învățare pe care le va propune elevilor, un profesor va trebui să gândească, în același timp, modalitățile specifice în care îi va menține concentrați pe elevi, asupra sarcinilor de lucru primite. Printre altele, va trebui să se gândească la modalitățile în care se va reuși :

- ținerea elevilor tot timpul ocupați;
- alegerea sarcinilor cu un nivel de dificultate adecvat;
- formularea cu claritate a sarcinilor de lucru și a modului în care trebuie să fie abordate;
- planificarea modalității de a trece rapid de la o activitate la alta.

a) Alegerea unor sarcini de lucru cu un nivel adecvat de dificultate

Elevii sunt predispuși la indisciplină, atunci când ceea ce li se cere să facă este prea dificil pentru ei. Prin urmare, comportamentele indisciplinate sunt de cele mai multe ori observate la cei care au dificultăți în activitatea de învățare. Aceasta nu înseamnă că sarcinile pe care le dăm trebuie să fie ușoare, încât să nu stimuleze dezvoltarea capacităților de soluționare, iar elevii să nu învețe nimic nou din realizarea lor.

O strategie este aceea de a începe anul școlar cu sarcini de lucru relativ ușoare, în special cu sarcini de lucru cu care elevii sunt deja familiarizați, le realizează cu plăcere și pot să le realizeze cu succes. Asemenea sarcini au rolul de a crea un climat încurajator, care le conferă sentimentul că pot să găsească satisfacții și pot să obțină succesul în activitățile pe care le desfășoară în sala de curs. O dată creat acest climat stimulat, profesorul poate introduce, în mod gradat, sarcini din ce în ce mai dificile.

b) Structurarea sarcinilor de lucru date elevilor

Comportamentele de evitare a sarcinilor de lucru încredințate apar mult mai frecvent atunci când activitățile sunt atât de puțin structurate încât elevii nu știu ce se așteaptă de la ei.

Profesorii buni au tendința de a da elevilor sarcini de lucru cu un anumit grad de structurare. Le explică scopul activităților propuse și natura rezultatelor așteptate.

De asemenea, ei oferă îndrumări clare cu privire la cum trebuie procedat pentru abordarea cu succes a sarcinii respective și au grijă să ofere întotdeauna feedback-ul necesar despre cum trebuia să se răspundă corect. Nu este vorba de o structurare a sarcinilor de lucru până în punctul în care elevii nu sunt lăsați niciodată să ia propriile lor decizii cu privire la procedeele prin care vor rezolva sarcinile primite și nici până acolo încât să nu solicite decât eforturi minime de gândire. O abordare viabilă a problemei poate fi găsită în noțiunea lui Vigotski, de “zonă a celei mai apropiate dezvoltări”: la început să dea sarcini de lucru foarte clar structurate, pentru ca, treptat, elevii să fie puși să realizeze sarcini a căror structură de rezolvare să o conceapă singuri.

c) Verificarea gradului de ocupare a elevilor

Atâta vreme cât un profesor reușește să-i țină pe elevi ocupați, rareori apar probleme de comportament indisciplinat. Există numeroase strategii pe care le putem utiliza pentru a-i ține ocupați. De exemplu:

- să avem pregătit ceva de dat elevilor să facă, pentru fiecare zi;
- să avem deja organizate toate materialele și echipamentele pregătite înainte de a începe lecțiile;
- să concepem activități care să asigure implicarea și participarea la lecții a tuturor elevilor;
- să menținem un ritm de lucru viu pe tot parcursul lecției;
- să ne asigurăm ca discuțiile elevilor să fie relevante și folositoare, dar să nu se întindă prea mult;
- să ne rezervăm atâta timp pentru a lucra individual cu anumiți elevi în timpul lecției, cât au nevoie alți elevi mai buni să își ducă la bun sfârșit, în mod independent, sarcinile primite.

d) Conceperea modalităților de trecere de la o activitate la alta

Comportamentele indisciplinate apar mai frecvent în momentele de trecere de la o activitate la alta, atunci când elevii încheie o activitate și trebuie să treacă la alta sau, când trebuie să se deplaseze de la o sală de clasă la alta.

Profesorii iau o serie de măsuri pentru a fi siguri că asemenea tranzații vor avea loc rapid și fără pierdere de timp. Ei stabilesc procedura prin care se trece de la o activitate la alta, astfel încât să nu existe momente în care elevii nu au nimic de făcut imediat, după ce au intrat în sala de clasă sau au început noua activitate.

Profesorul îi va obișnui pe elevi să se constituie în grupuri de învățare prin cooperare, compuse din 3-4 persoane fiecare, să se apuce să studieze singuri etc.

Profesorii creează grupului impresia că știu tot timpul ce fac toți elevii lor și că acționează ca atare, știu să exploreze cu privirea întreaga clasă și să-și întâlnească frecvent privirea cu cea a fiecărui elev în parte.

Știu ce comportamente nedorite au elevii, atunci când ele se produc și când trebuie să lucreze cu un grup mic, în timp ce celelalte grupuri lucrează independent, ei se plasează astfel încât să poată urmări permanent ce fac cei de care nu se ocupă personal în momentul respectiv. Din când în când, trimite câte un semn discret aceluia care dau semn că nu își văd de treabă.

Când profesorul demonstrează elevilor săi că este foarte vigilent, aceștia se obișnuiesc să își vadă de sarcinile lor de lucru și, firește, învață mai bine.

Principiile unui bun management al clasei merg mână în mână cu principiile învățării și ale motivației. Atunci când elevii au dificultăți în înțelegerea a ceea ce li se predă, ori atunci când interesul lor de a învăța este minim și sunt predispuși la comportamente neproductive, ca urmare a plictiselii, frustrării, atunci profesorul trebuie să schimbe imediat planul de desfășurare a activităților din clasă.

Crearea și menținerea unui mediu de învățare, o atmosferă de cooperare și implicare a elevilor în realizarea sarcinilor de învățare care le revin, în care elevii să participe cu entuziasm și în mod activ la activități, reprezintă o adevărată provocare pentru orice profesor.

Bibliografie:

1. Costea Șt., *General și specific în managementul învățământului*, în „Tratat de management universitar”, Brașov, Ed. LuxLibris, 1998;
2. Cristea S., *Managementul organizației școlare*, EDP, București., 1996;
5. Iucu R., *Managementul și gestiunea clasei. Fundamente teoretico-metodologice*, Ed. Polirom, 2000.

EXPERIENȚA MEA ETWINNING

Prof. Crișan Daniela, Colegiul Tehnic „Dorin Pavel” Alba Iulia

Desfășuram un proiect de corespondență școlară cu Colegiul **Sint-Janscollege** din Poperinge, Belgia, în anul 2007. Era una dintre experiențele profesionale în care m-am implicat împreună cu elevii mei, din dorința de a-i motiva în învățarea limbii franceze, devenită a doua limbă modernă care se studia în școala mea. Vroiam ca elevii mei să simtă că sunt europeni, că pot să comunice și să colaboreze cu alți copii de vârsta lor, să le înțeleagă cultura și tradițiile și să le accepte, pentru a fi la rândul lor acceptați, într-o Europă care se pregătea să ne primească dar pentru care trebuia să fim foarte bine pregătiți.

Colegiul meu de proiect, Renaat Devos, profesor de limba franceză, mi-a vorbit pentru prima dată despre proiectele eTwinning pe care le derula în școala lui (<http://www.sint-janscollege.be/>). Așa a început experiența mea eTwinning : cincisprezece proiecte desfășurate din 2008 până în prezent, alături de profesori și elevi din Anglia, Belgia, Franța, Germania, Grecia, Polonia, Italia, Portugalia, Republica Cehă și Spania.

Am descoperit dintr-o dată că, printr-un simplu clic, din sala de clasă, poți pătrunde într-o comunitate școlară europeană reală, o adevărată rețea de școli conectate, electronic, la o platformă, special creată de Comisia Europeană, pentru profesori și elevi. Cuvintele cheie erau: comunicare, colaborare, derulare de proiecte, schimb de informații, într-un cuvânt, era obiectivul Uniunii Europene în domeniul educației: colaborare între toate țările din Europa. Mai lucrasem până atunci, în proiecte de corespondență școlară, cu școli din Noua Scoție, Hawaii, insula Sao Jorge (Azore), Creta, Brazilia, Spania, Portugalia, Italia, Grecia, căutând destinații cât mai îndepărtate pentru a spori curiozitatea elevilor mei, și pentru a le deschide noi orizonturi de cunoaștere.

Dar se crea, acum, o situație de învățare nouă, atât pentru mine cât și pentru elevii mei. Puteam să intru în contact direct cu colegi din țări europene, să planificăm și să derulăm activități pentru elevii noștri, prin intermediul platformei eTwinning, într-un spațiu comun de lucru pe care, în timp, am învățat să-l personalizez, în funcție de particularitățile proiectului. Desigur că începutul nu a fost ușor. Nu întotdeauna am întâlnit colegi dispuși, sau având timpul necesar, să-mi împărtășească mai multe lucruri despre folosirea instrumentelor de lucru din spațiul virtual. Sau poate că și ei erau începători ca și mine. Vroiam să știu însă cât mai mult pentru că mă pasiona calculatorul și acest tip de proiecte îmi oferea posibilitatea să lucrez cu elevii mei și altfel decât știam până atunci și chiar să mă dezvolt profesional. Cursul online, «Introducere în eTwinning», pe care l-am urmat în 2010 m-a ajutat, în acest sens, să-mi completez cunoștințele legate de folosirea platformei eTwinning.

Discuțiile și schimburile de idei cu colegii din proiecte sunt întotdeauna constructive, te fac să descoperi că gândești la fel cu ceilalți, că aparții unei comunități profesionale cu aceleași preocupări și interese, că ai ceva de spus, perfecționându-ți, în același timp, competențele lingvistice.

Un an mai târziu, în 2008, am realizat primul parteneriat cu Gimnasio 6, o școală din insula Rhodos, Grecia : « **Rhodes (Grèce) et Alba Iulia (Roumanie): deux villes européennes racontent leur passé et chantent leur présent** »! » Elevii mei au fost entuziasmați. Erau în clasa a VII-a și erau foarte motivați. Aveau ocazia să-și promoveze orașul, Alba Iulia, capitala istorică a României și, în același timp, să descopere similitudini cu orașul grecesc, Rhodos. A fost un an plin de satisfacții pentru că în luna octombrie am beneficiat de o bursă Comenius și am participat la un stagiul de formare în specialitate, la Paris, stagiul pe care l-am ales tocmai pentru tematica sa : « **Noile tehnologii și mijloace de comunicare în ora de limba franceză** ». Era pentru prima dată când lucram alături de colegi de aceeași specialitate, din Europa, într-o sală de clasă și, contrar așteptărilor mele, percepția străinilor față de români era una pozitivă. Deschiderea europeană care mi se oferea m-a făcut, la întoarcerea acasă, să reflectez mai mult asupra calității actului didactic: mi-am amenajat un cabinet în care calculatorul și videoproiectorul erau piesele principale pentru toate orele și proiectele pe care aveam să le desfășor de atunci încolo. Am insistat să fie introdus internetul și în cabinetul de informatică al școlii generale, în care lucram eu. Dar am întâmpinat dificultăți tocmai de acolo de unde mă așteptam să fiu ajutată.

În anii următori m-am implicat în proiecte cu tematică variată: tradiții și obiceiuri, timp liber, problemele tinerilor într-o lume în continuă schimbare, viața școlară, cultură și civilizație, jocuri în învățarea limbii franceze.

În unele cazuri, partenerii de proiect erau colegi din proiectele de corespondență școlară, cu care am păstrat legături profesionale și de prietenie, chiar dincolo de granițele platformei.

Începusem deja să derulez câte un proiect pentru fiecare nivel de clase. Elevii mei își perfecționau competențele TIC și îmi trimiteau materialele, în timpul liber, direct de acasă, la o adresă electronică, pe care am creat-o special, pentru proiectele noastre. Cei care nu aveau calculator acasă lucrau la școală, în cabinetul de informatică. De la simple prezentări în word, pline de culoare și entuziasm, am trecut la prezentări în power point și realizări de clipuri video. Totul devenea mai atractiv la ora de limba franceză, ambianța din clasă se schimba datorită curiozității cu care descărcam fiecare material primit de la partenerii noștri. Elevii mei erau creativi și fericiți că lucrează în echipă cu copii pe care nu-i văzuseră decât în poze sau în videoclipuri. Așteptau cu emoție desenele, felicitările de Crăciun, însoțite de mici suveniruri (pixuri, monede etc.) pliantele sau pozele care veneau din locuri atât de îndepărtate. Au învățat să fie originali, să-și împărtășească unii altora cunoștințele de informatică pentru ca proiectul la care lucrau să fie unul deosebit. S-au mobilizat acum și cei care în timpul orei de limba franceză nu puteau stăpâni competențele de comunicare într-o limbă străină, la nivelul cerut dar care acum puteau realiza materiale pentru care erau apreciați. Și nu am încetat niciodată să-mi valorizez elevii. Am constatat, la un moment dat, la un început de an școlar, că unii au continuat să-și trimită mesaje și să-și facă urări chiar și în timpul vacanței de vară. Acest lucru mi-a dat convingerea că reușisem.

Continui să derulez proiecte, în fiecare an. Mi se pare firesc. Dialogul cu colegii din țările europene se desfășoară de la sine, ca și cum ar fi colegii din școala mea. Ne completăm reciproc, ne acceptăm ideile, propunerile, pentru că toți ne dorim același lucru: să colaborăm, să învățăm să trăim într-o Europă unită, să ne educăm elevii în spiritul cetățeniei europene, a toleranței și a egalității șanselor, pentru a înțelege că vor trebui să contribuie și ei, cândva, la promovarea păcii, libertății, securității și drepturilor omului în Europa.

Cunoștințele și competențele pe care le-am dobândit se vor reflecta în pregătirea lor lingvistică, în creșterea abilităților lor în utilizarea noilor tehnologii, în deschiderea spre cooperarea europeană prin implicarea lor în proiecte și parteneriate europene viitoare.

Azi, colegii din școala mea lucrează și ei în proiecte eTwinning chiar dacă nu predau limbi străine ci chimie, fizică sau istorie.

PARTENERIATUL EDUCAȚIONAL

Prof. învă. preșcolar Matei Aniela Ioana

Școala Gimnazială Emil Racoviță Gîrda de Sus /GPN Ocoale

Funcția centrală a educației este aceea de formare și dezvoltare permanentă a personalității individului cu scopul integrării sociale optime. Omul este în permanentă interacțiune cu factorii sociali ai existenței sale.

În această interacțiune, el asimilează normele și valorile societății, modelele sociale de comportament, mijloacele sociale de comunicare umană. Prin aceasta, el este pregătit pentru viața socială, pentru asumarea unor roluri și responsabilități. Acest proces se realizează de-a lungul diferitelor etape de viață, în cadrul unor forme specifice de activitate socială și în cadrul specific al unor instituții sociale: familia, grădinița, școala, instituțiile culturale, dar și împreună cu întregul sistem al mijloacelor moderne de informare și influențare.

Procesul de integrare în societate începe în familie încă din timpul copilăriei mici, când intervin primele contacte sociale și experiențe de viață (socializarea primară sau socializarea de bază), și continuă de-a lungul vieții omului, odată cu dobândirea unor statusuri și roluri succesive (socializare continuă sau secundară).

La nivelul învățământului preșcolar se înregistrează câteva dificultăți: resurse financiare alocate mult prea mici pentru nevoile existente, slaba diversificare a dotărilor, deficiențe în planul administrativ ce se vor schimba o dată cu schimbarea sistemului de alocare a fondurilor. Aceste dificultăți pun în evidență nevoia de sprijin din partea comunității, dar și din partea educatoarelor o și mai mare implicare, care să stabilească punți de colaborare cu diferiți actori din comunitate.

Fiecare instituție din comunitatea apropiată copilului poate influența formarea și instruirea acestuia prin modalități indirecte, dar și prin modalități directe: *sprijin, colaborare, cooperare*. În fapt este o responsabilitate pe care o au diferitele instituții de a contribui la efortul educativ și de a sprijini grădinița. Pentru educatoare este foarte important să identifice acei părinți sau factori de comunitate care pot sprijini, să-i antreneze în acest domeniu, să valorifice și să facă cunoscută contribuția lor.

Popularizarea sponsorilor se face la loc vizibil prin nominalizare, fotografii sau prin cuvinte de mulțumire cum ar fi: *mulțumim sponsorilor noștri, mulțumim pentru....*

Parteneriatul educațional trebuie privit nu doar ca un concept; el este o atitudine abordată în sprijinul dezvoltării societății prin prisma educativă și este, de asemenea, unul dintre cuvintele-cheie ale pedagogiei contemporane, presupunând participarea la o acțiune educativă comună, interacțiuni constructive acceptate de către toți partenerii, comunicare eficientă între participanți, acțiuni comune cu respectarea rolului fiecărui participant, inter-relaționare.

Parteneriatul este *modalitatea prin care două sau mai multe părți decid să acționeze împreună* pentru atingerea unui scop comun sau pentru rezolvarea unei probleme. Unele probleme

sunt mai ușor de detectat și de explicat, altele nu. Dialogul și conlucrarea facilitează schimbul de idei între părți, nuanțând aspectele cele mai importante ale unei probleme. Unele dintre aspecte pot fi știute, altele pot fi noi.

Parteneriatul *face posibilă completarea punctelor forte* ale fiecărei părți, generând totodată idei noi. Un alt beneficiu al acestuia constă în anticiparea și prevenirea anumitor probleme și evitarea apariției altor probleme, ca efecte colaterale ale intervenției noastre. Deoarece problemele sunt legate între ele, soluționarea uneia poate cauza o serie de efecte.

Parteneriatele trebuie văzute ca o *componentă esențială în organizarea grădiniței* și a grupei de preșcolari. Ele nu mai sunt de mult considerate doar o simplă activitate cu caracter opțional sau o problemă de natura relațiilor publice. Dacă acesta este analizat dintr-o perspectivă instituțională, atunci se poate constata că modalitatea de conlucrare poate fi o alternativă la anumite acțiuni pe care trebuie să le realizeze instituțiile specializate. Uneori, instituțiile nu pot să-și îndeplinească sarcinile fără sprijin din partea altora, fie pentru că nu posedă resurse materiale, fie pentru că nu au capacitățile necesare, resurse umane specializate. *De exemplu*, grădinițele trebuie să ofere o gamă din ce în ce mai largă de discipline opționale sau de programe educaționale și în acest caz, parteneriatul cu firme specializate sau cu organizații nonguvernamentale care activează în domeniul respectiv de interes (*exemplu*, educație pentru sănătate, ecologie) ar putea produce o coalizare pe baza intereselor și valorilor comune.

Totodată, parteneriatul *constituie un mediu prielnic pentru crearea de soluții noi*, a unor modalități inedite lucru. Acolo unde mai multe persoane sau instituții analizează o situație, reflectează asupra soluțiilor și propun variante de lucru, cresc șansele de formulare a unor idei noi, de construire a unor modalități creative de lucru, de oferire a unor soluții ingenioase. Gradul de activism și de interes al cetățenilor este variat: unii sunt foarte activi, alții, mai puțin. Există și o categorie de persoane care sunt interesate să participe, dar nu dispun de resursele și de capacitățile necesare pentru a acționa eficient.

Parteneriatul *oferă posibilitatea schimbului de resurse*. Cetățenii interesați de problemele și de perspectivele comunității se pot alia pentru elaborarea și implementarea unor soluții sau direcții de dezvoltare. Acest proces contribuie la dinamizarea vieții comunitare și influențează gradul de participare a cetățenilor la viața comunității. Mai mult, parteneriatul îi stimulează și pe cei care sunt mai puțin interesați, demonstrându-le că există oricând o alternativă la pasivitate și la indiferență.

Parteneriatul *constituie și un factor motivant*: pentru unii, satisfacția constă în faptul că ideile lor sunt puse în valoare și sunt apreciate de ceilalți, iar pentru alții, în faptul că pot fi utili cu ceva comunității din care fac parte.

Parteneriatul educațional este *forma de comunicare, cooperare și colaborare* în sprijinul copilului la nivelul procesului educațional. El presupune o unitate de opțiuni, cerințe, acțiuni educative și decizii între factorii educaționali. Parteneriatul se desfășoară permanent și împreună cu actul educațional propriu-zis. Astfel, acesta se referă la cerința ca proiectarea, decizia, acțiunea și evaluarea în educație să fie realizate în cooperarea și colaborarea dintre instituții, influențe și agenți educaționali.

Parteneriatul educațional *presupune, de asemenea, unitate de cerințe, de opțiuni, decizii și acțiuni educative*, subordonate actului educativ propriu-zis.

Bibliografie:

Băran, Adina, (2004), *Parteneriat în educație: familie – școală – comunitate*, Editura Aramis Print, București

Glava, A., Glava, C., (2002), *Introducere în pedagogia preșcolară*, Editura Dacia, Cluj-Napoca

Mateiaș, Alexandra, (2003), *Copiii preșcolari, educatoarele și părinții, Ghid de parteneriat și consiliere*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Voiculescu, Elisabeta, (2001), *Pedagogie preșcolară*, Editura Aramis, București

DE CE O CASĂ ATÂT DE MARE?

Prof. Înv. primar Zdrenghia Maria, Școala gimnazială Nr.2 Sebeș

Familia este și trebuie să rămână teritoriul care-i asigură copilului maximum de siguranță, de înțelegere și de afecțiune. În sânul familiei, el, copilul, încearcă sentimentul reconfortant că este admis și iubit așa cum este în orice împrejurare și oricare ar fi performanțele sale școlare și sociale, tocmai pentru că este copil. Copiii constituie o bucurie și o lumină în viața fiecărei familii. Dar ei nu rămân copii perpetui, ei cresc și se dezvoltă, acced la autonomie morală și intelectuală pentru a-și lua la un moment dat, zborul și a-și întemeia, la rândul-le, propriile familii. A-i sprijini și a-i educa înseamnă a-i ajuta să se afirme și să trăiască potrivit dorințelor lor și nu a le impune propriul model.

Pe cât de important este să-i observi pe copii în devenirea lor, pe atât de necesar este ca părinții să se supună pe ei înșiși unei observații atente. Căci modelul cel mai puternic după care copiii își ghidează conduita lor generală este modelul mamei și al tatălui. O condiție importantă care asigură succesul educației în familie o reprezintă autoritatea părinților. Autoritatea se bazează pe respect, se câștigă cu tact și afecțiune și cu foarte multă răbdare. Pentru a-și câștiga autoritatea, părintele trebuie să manifeste exigență față de propriul copil. Autoritatea nu înseamnă lipsă de toleranță. Înseamnă să fii un model pentru copil prin ceea ce faci și prin ceea ce spui.

Ca tot ce-i caracteristic omului, și imaginea de sine se învață. Contribuie la formarea și precizarea de sine și școala de toate gradele, și grupul în care copilul se joacă, iar mai târziu anturajul în care tânărul și adultul își petrec timpul liber și bine-înțeles, unitatea în care își desfășoară activitatea profesională. Dar un rol de o deosebită importanță în punerea bazelor imaginii de sine îl are familia.

În perioada preșcolară, copilul începe să înțeleagă că părinții vor ca el să fie „bun”, atunci când este neascultător. Începe să gândească despre sine, despre cum este și cum ar trebui să fie. Se pun deja bazele intențiilor, simțului responsabilității morale, ale cunoașterii de sine. Experiența copilului la această vârstă e redusă, el nu poate percepe complexitatea relațiilor interumane. De aceea el trebuie ajutat, în primul rând de părinți, ca să înțeleagă ce înseamnă să fie bun. Are nevoie de încurajări și se simte frustrat într-o lume în care, în ceea ce-l privește, sunt un noian de interdicții, dar nici o laudă pentru strădaniile lui de a fi „bun”. Între șase și unsprezece ani imaginea de sine a copilului se îmbogățește foarte mult. El se confruntă în primul rând cu cerințele școlii, ale cadrelor didactice, este pus în situația de a face față unor obligații precise ce nu sunt, pentru fiecare elev, la fel de ușor de îndeplinit. Părinții trebuie să-și ajute copilul cu tact, cu răbdare, fără reproșuri jignitoare, fără țipete, pentru a înlătura primele greutăți la învățătură, pentru a-i ușura acestuia depășirea momentelor de teamă în fața unor materii. Să înțeleagă relațiile lui cu colegii, prietenii de joacă și să le influențeze în direcția bună, cu dragoste, devenind ei înșiși prietenii și confidenții lui. Să vegheze discret, să nu se înrădăcineze în caracterul copilului trăsături negative, ca minciuna, lenea etc.

De altfel, practica vieții sociale scoate mereu în evidență forța de neînlocuit a exemplului părinților. Până la vârsta de 12-14 ani copiii nu au discernământul necesar pentru a ierarhiza valorile comportamentale morale. Nici îndemnul, nici discursurile moralizatoare, nu au forța de convingere pe care o are exemplul. Cunoașterea copilului nostru trebuie să fie și cunoașterea noastră. Se impune dirijarea educației copiilor, dar, în același timp și controlul atent al propriilor noastre manifestări. Se adevărește constatarea făcută de un scriitor: „Viața de familie este ca o sală înzestrată cu cele mai formidabile proprietăți acustice. Copiii cresc auzind nu numai vorbele părinților (pe care treptat încep să le treacă cu vederea), ci aud și intențiile, atitudinile dindărătul cuvintelor. Ei află mai presus de toate ce admiră, ce disprețuiesc părinții în realitate”.

Învățătorul are rolul esențial în modelarea individualității copilului. Înaintea sa, la nivelul preșcolar, educatoarea și părinții pun premisele acestui proces formativ, iar după aceea, în gimnaziu, liceu și facultate se pot realiza numai îmbogățirea și adâncirea cunoștințelor, a deprinderilor intelectuale și morale, dobândirea unor competențe și performanțe, specializări. Dar ceea ce învățătorul nu a înfăptuit și desăvârșit, nici un fel de echipă de profesori nu mai poate

înfăptui și perfecționa. Rolul învățătorului este unul de o importanță deosebită. Astfel, învățătorul trebuie să-i învețe pe elevii lui să scrie, să citească, să povestească, să socotească, să deseneze, să cânte etc. Școala și familia devin inseparabile în efortul lor comun de a pregăti un tânăr capabil să se adapteze la cerințele societății. Școala și familia nu sunt două instituții antagonice, ci complementare, una continuând-o pe cealaltă și completând autorizat și competent ceea ce se începe într-o etapă anterioară, incipientă. De aici, și necesitatea unei cooperări permanente, sincere, deschise. Copilul este un adevărat miracol. Singurul miracol cu atâtea semne mari de întrebare, pentru a cărui descifrare au trudit, trudes și vor mai trudi multe mii de cercetători-medici, psihologi și pedagogi.

Oricât de eficiente ar fi metodele și procedeele folosite de școală, oricât de puternică ar fi acțiunea formativă a acesteia, fără concursul nemijlocit și permanent al familiei, educația copilului rămâne lacunară.

În condițiile în care copilul este separat de părinți pe termen lung, prin plecarea acestora în altă țară, aportul dascălului în dezvoltarea emoțională a copilului e foarte important. Dacă acasă bunicii sau rudele în grija cărora a rămas încearcă să-i ofere condițiile materiale necesare, suportul moral de care are nevoie sau sprijinul în efectuarea temelor fără ca acesta să simtă prea mult lipsa părinților, la școală, învățătorul trebuie să se apropie mai mult de acest copil. Nu e lucru prea simplu, dar dacă zi de zi încercăm să-i arătăm că ne pasă prin ce trece el, va prinde curaj și cu timpul va înțelege că dascălul e o persoană în care poate avea încredere, o persoană care îl ajută să treacă peste obstacolele inerente ce pot apărea pe drumul formării lui.

Oricât de mult am încerca să-i fim alături, fie dascăli, fie rude apropiate, sufletul copilului despărțit de părinți este un suflet traumatizat. Părinții nu pot fi înlocuiți cu bunicii sau cu diverse cadouri scumpe trimise din străinătate. Nici convorbirile telefonice nu rezolvă în vreun fel apropierea părinților de copil. E concluzia unui elev de clasă a II-a care își vede părinții doar în vacanța de vară, elev foarte bun la învățătură, ocrotit cu mult drag de bunica, dar un elev foarte trist. Și nu e de mirare. Singur la părinți, fără copii de vârsta lui pe strada unde locuiește și o bunică grijulie ce vrea să-l protejeze în fiecare clipă. L-am surprins uneori apatic sau melancolic în timpul lecțiilor. L-am întrebat dacă îl pot ajuta să depășească această stare. Mi-a răspuns cu un glas tremurat „Doamna, de multă vreme nu înțeleg un lucru. De ce părinții mei au muncit atâția ani în străinătate ca să facă o casă atât de mare, aici în România? Am stat împreună doar câteva luni după ce au terminat de construit casa. Când și-au dat seama că nu o pot întreține au plecat din nou să facă rost de bani. Acum, eu și bunica mea locuim într-o singură cameră. Celelalte sunt goale. Mai bine am fi rămas la bloc, dar cu părinții lângă mine. Mi-e atât de dor de ei! ”

Ce-i poți spune unui copil care a fost sincer și ți-a spus necazul lui? Nu ne rămâne decât să-i fim aproape, să-i ștergem lacrima de pe obraz și să-i arătăm că și noi, cei de la catedră, îi înțelegem drama și că-i suntem aproape.

Bibliografie

1. Popescu, Ion, *Prietenii noștri de la catedră*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1982, pag.3-4
2. Robu, Maria, *Empatia în educație*, Didactica Publishing House, București, 2008, pag.67
3. *Almanahul Părinților* editat de Revista de Pedagogie, 1988
4. *Tribuna învățământului*, nr.321, 1996, pag.6
5. *Învățământul Primar*, nr. 1-2, Editura „PUBLISTAR”, 1996, pag.5-7

JOCUL DIDACTIC ÎN VIAȚA COPILULUI DE LA 3 LA 6 ANI

Prof. Huștiuc Nicoletta, G.P.N. Vinerea-Șc. Gimnazială nr. 3 Cugir

Jocul este o școală deschisă, cu un program tot atât de bogat precum este viața. Prin joc, viitorul este anticipat și pregătit. Se apreciază chiar că jocul îndeplinește în viața copilului de 3-6 ani același rol ca munca la adulți. Este forma specifică în care copilul își asimilează munca și se dezvoltă.

Este suficient să amintim concentrarea copilului prins în joc, precum și gravitatea cu care el urmărește respectarea unor reguli sau lupta în care se angajează pentru a câștiga. Copiii se joacă pentru a se juca.

Jocul este o formă de activitate bine gândită, necesară și indispensabilă procesului educației, este o activitate prin care conținutul, forma și funcționalitatea sa specifică nu se confundă cu nici o altă formă de activitate instructiv-educativă, motiv pentru care nu poate fi suplinită și nici nu este în măsură să suplinească pe una din ele.

Pentru a înțelege specificul jocului ca formă de activitate instructiv-educativă, trebuie să cunoaștem și celelalte sensuri ce i se atribuie jocului, cum ar fi: activitate specific umană, activitate dominantă la vârsta preșcolară, factor hotărâtor în viața copilului preșcolar. Aceste sensuri indică, fie poziția jocului în raport didactic cu celelalte forme de activitate specifice omului, fie aportul jocului în procesul educației.

Jocul este o activitate specific umană, dominantă în copilărie, pentru că numai oamenii îl practică în adevăratul sens al cuvântului. Este una dintre variatele activități desfășurate de om, fiind în strânsă legătură cu acestea. Este determinat de celelalte activități - învățarea, munca, dar în același timp este puternic implicat în acestea. Învățarea, munca, creația, includ elemente de joc și în același timp jocul este purtătorul unor importante elemente psihologice de esență neludică ale celorlalte activități specific umane.

Jocul - activitate dominantă la vârsta preșcolară, are rol hotărâtor în evoluția copilului. La vârsta preșcolară jocul este o activitate cu caracter dominant, fapt demonstrat de modul în care polarizează asupra celorlalte activități din viața copilului, dar și de durata și ponderea sa. Aceasta idee este susținută și de rolul pe care-l are pe planul dezvoltării copilului, favorizând trecerea sa pe o treaptă superioară de dezvoltare. Pentru copil, așa cum evidențiază J. Chateau, aproape orice activitate este joc sau, după cum afirmă Claparède *“jocul este munca, este binele, este datoria, este idealul vieții...este singura atmosferă în care ființa sa psihologică poate să respire și, în consecință, poate să acționeze”*.

Activitate dominantă, fundamentală la vârsta preșcolarității, jocul reprezintă o forță cu caracter propulsor în procesul dezvoltării copilului, permițându-i acestuia să pătrundă în realitatea pe care o cunoaște activ, sporindu-ți totodată întregul potențial de care dispune.

Importanța și funcțiile jocului

Sub influența jocului se formează, se dezvoltă și se restructurează întreaga activitate psihică a copilului. Modul serios și pasiunea cu care se joacă copiii constituie indicatori ai dezvoltării și perfecționării proceselor de cunoaștere. Prin joc se dezvoltă personalitatea copilului, prin crearea și rezolvarea progresivă a diverse feluri de contradicții:

- a) între libertatea de acțiune și conformarea la schema de joc;
- b) între invitație și inițiativă;
- c) între repetiție și variabilitate;
- d) între dorința de joc și pregătirea prealabilă necesară;
- e) între ceea ce este parțial cunoscut și ceea ce se cunoaște bine;
- f) între absența vreunui rezultat material util și bucuria jocului;
- g) între operarea cu obiecte reale și efectuarea de acțiuni simbolice;
- h) între emoțiile dictate de rolul îndeplinit și emoția pozitivă provocată de participarea la

joc.

Putem afirma că, la vârsta preșcolarității, jocul oferă cadrul pentru efort și depășire a unor obstacole, iar “moralitatea ludică” contribuie la geneza comportamentului socio-moral, la asimilarea unor elemente de disciplină în ansamblul expresiilor comportamentale ale copiilor. Important este că jocul le oferă copiilor posibilitatea dezvăluirii naturii autentice a copilului, a forțelor sale, observându-se o ultimă cerință spre afirmare.

Este suficient să privești copiii în timpul jocului pentru a-ți face o impresie referitoare la conduita acestora și la particularitățile lor psihologice. Unii copii se exprimă deschis, clar, dezinvolt, în timp ce alții sunt mai reținuți, mai puțin activi. Primii sunt mai ușor de cunoscut deoarece manifestările lor sunt spontane, iar ceilalți exprimă mai mascat trăsăturile lor interne.

Jocul contribuie la dezvoltarea intelectuală a copiilor, la formarea percepțiilor de formă, mărime, spațiu, timp, la educarea spiritului de observație, a imaginației creatoare, a gândirii și nu în ultimul rând la dezvoltarea limbajului.

Tot jocul este un mijloc eficient și suficient pentru realizarea sarcinilor educației morale a copilului, contribuind la dezvoltarea stăpânirii de sine, autocontrolului, spiritului de independență, disciplinei conștiente, perseverenței, precum și a multor altor calități de voință și trăsături de caracter. Valoarea jocului se observă și în dezvoltarea sociabilității, a spiritului de colectivitate, a relațiilor reciproce între copii.

Jocul își are importanța sa în formarea colectivului de copii, în formarea spiritului de independență, în formarea atitudinii pozitive față de muncă, în corectarea unor abateri sesizate în comportamentul unor copii. Toate aceste efecte educative se sprijină, ca pe un adevărat fundament, pe influența pe care jocul o exercită asupra dezvoltării psihice a copilului, asupra personalității lui.

Jocul răspunde trebuinței de creație a personalității, dar și a sinelui în raport cu viața și ipostazele ei fericite.

Analiza jocului pune în evidență (oglindește) statutul mintal, cel afectiv, cel de sănătate al copilului, dar și structura experienței și a mediului de cultură.

Prin toate jocurile, dar mai ales prin cele de mișcare, se creează posibilități multiple de dezvoltare armonioasă a organismului. În plus, jocul determină o stare de veselie, de bună dispoziție, cu efecte benefice pe planul dezvoltării. Prin jocurile de mișcare se realizează numeroase din sarcinile educației fizice.

Prin joc copilul dobândește deprinderi de autoservire, în scopul satisfacerii trebuințelor proprii și odată formate acestea permit ca jocul să devină mai complex cu o valoare formativă sporită.

Participând la joc, preșcolarul este inițiat în tainele frumosului și învață să-l creeze, realizându-se astfel și sarcini de educație estetică.

În concluzie, se poate spune că prin joc are loc o largă expansiune a personalității copilului, realizându-se o absorbție uriașă de experiență și trăire de viață, de interiorizare și de creație, conturarea de aspirații, dorințe care se manifestă direct în conduită și reprezintă latura proiectivă a personalității. Jocul îi permite individului să-și realizeze „eu-l”, să-și manifeste personalitatea, să urmeze, pentru un moment, linia interesului său major, atunci când nu o face prin alte activități.

Este bine cunoscut că acel copil care nu se joacă rămâne sărac din punct de vedere cognitiv, afectiv, al întregii dezvoltări a personalității.

Ca școală a vieții sociale, jocul face apel la optimismul specific vârstei, la dorința copilului de a avea un rol, de a îndeplini o funcție, de a avea o poziție în grup, de a se afirma și de a-și face datoria.

La grupa de 3-4 ani, introducerea în joc se face sub formă de surpriză: sosirea unui personaj surpriză, prezentarea materialului, bătaia în ușă, vorbirea șoptită, aducerea săculețului fermecat. Prin acestea se urmărește atât realizarea unei atmosfere plăcute de joc, trezirea interesului și a curiozității pentru ceea ce va urma.

Se trece apoi la desfășurarea jocului, demonstrarea și explicarea acestuia făcându-se din mers, constituind prima etapă propriu zisă a jocului.

La grupa mică, educatoarea sau un anumit personaj este întotdeauna conducătorul jocului, revenindu-i sarcini importante, pe linia antrenării tuturor copiilor în respectarea regulilor jocului pe

linia corectării răspunsurilor, a sancționării greșelilor, a aprecierilor răspunsurilor corecte, a complicării jocului.

Pe parcursul jocului se are în vedere antrenarea tuturor copiilor în răspunsuri individuale la toate aspectele propuse a fi exersate în cadrul jocului respectiv. Totodată se acceptă și răspunsuri incorecte, cu obligația de a fi corectate. Răspunsurilor verbale li se asociază multă mișcare (de brațe, picioare, palme) și mimică.

Toate acestea atrag copiii, ajutându-i să rezolve cu bine sarcinile propuse.

Atunci când prin jocul didactic se transmit cuvinte noi (denumiri de culori, forme, poziții spațiale), educatoarea este cea care denumeste prima, apoi repetă, accentuând în mod intenționat asupra diferitelor părți de cuvânt pentru a fi percepute corect de copii. Apoi, se cere copiilor repetarea acestora, în mod individual, asociindu-le cu concretul obiectual. Astfel, cuvintele noi capătă conținut și sens, sunt reținute cu ușurință, sunt reproduse corect.

Repetițiile, ca și corectarea greșelilor din exprimarea copiilor, trebuie făcute cu mult tact pentru a nu supăra copiii și a nu le diminua din dorința de participare activă la joc. Efortul copiilor chiar și atunci când nu este încununat de succes deplin, trebuie apreciat, răsplătit pentru a-i încuraja și a-i determina să persevereze în continuare. În acest mod nu se creează condiții pentru apariția unor atitudini negative la copii.

Încheierea jocului se face în strânsă legătură cu conținutul acestuia și cu materialul folosit, pentru a obține adeziunea copiilor și asupra acestui moment al activității.

Formele pe care le pot îmbrăca încheierea jocului pot fi: aranjarea materialului la locul lui în sala de grupă, imitarea prin anumite mișcări a unor acțiuni efectuate de personajele prezentate în joc, prin onomatopee, aprecieri asupra rezultatelor obținute. Cu acestea se urmărește păstrarea atmosferei de voie bună și satisfacție a tuturor copiilor.

La grupa de 4-5 ani se mențin caracteristicile menționate mai sus, în special la începutul anului școlar (ca etapă de tranziție, pentru copiii care continuă grădinița sau de adaptare pentru cei care vin din familie la grădiniță la 4 ani).

Treptat în organizarea și desfășurarea jocului didactic apar aspecte noi: introducerea în joc se poate face prin intermediul unor ghicitori, scurte povestiri, a unor versuri prin care se anunță copiilor tema și astfel li se captează atenția și interesul pentru joc. Ca moment aparte se realizează intuirea materialului didactic de copii, cu sprijinul educatoarei, moment prin care se satisface curiozitatea copiilor față de secretele pe care le conține și se asigură înțelegerea modului în care el va fi folosit la activitate.

Explicația și demonstrația jocului se realizează de către educatoare cu ajutorul unui copil sau a mai multor copii.

Acest moment privește întreaga desfășurare a jocului sau a câte unei părți a acestuia (dacă jocul are 2 - 3 variante în desfășurarea sa). Explicația trebuie să fie făcută cu cuvinte puține, precise, clare, în concordanță deplină cu demonstrația. Numai în aceste condiții, ce durează puțin și nu secționează cursul firesc al jocului, este înțeleasă de copii.

În unele jocuri educatoarea transferă rolul ei de conducător anumitor copii, care nu au deficiențe prea mari în vorbire, se exprimă clar, formulează propoziții simple și corecte din punct de vedere gramatical (*de exemplu, la jocurile Săculețul fermecat, Este ziua păpușii, Magazinul de jucării*).

Se mențin, la această grupă, cerințele referitoare la manifestarea factorului pedagogic de către educatoare (în special în cazul copiilor timizi, cu persistente defecțiuni de pronunție și pronunțare corectă) și la practicarea melodicii jocurilor prin care se continuă învățarea de noi cuvinte, formularea de propoziții dezvoltate, înlocuirea substantivelor cu pronumele corespunzător.

În desfășurarea jocului poate fi inclusă, spre sfârșitul anului, ca stimulent al rapidității formulării răspunsurilor, al calității vorbirii, întrecerea între copii.

Încheierea activității se mai poate realiza și sub formă de cântec, ghicitoare, poezie, aprecieri cu caracter stimulat.

CERCETARE PEDAGOGICĂ: MODIFICĂRI ATITUDINALE ȘI COMPORTAMENTALE LA ELEVII CLASEI A VII-A DIN ȘCOALA SINGIDAVA, CUGIR - METODA JURNALULUI

Prof. Pascal Daniela, Școala Gimnazială Singidava Cugir

Motto: „Educația este înălțarea naturii omenești la divinitate prin credință și iubire” (Johann Heinrich Pestalozzi).

Delimitarea temei de cercetare

Adesea se spune despre elevii clasei a VII-a că se află la vârsta critică pentru că trec de la copilărie la adolescență, fiind supuși unor transformări fizice și psihice marcate uneori de o criză emoțională; criza copilului care dorește să ajungă cât mai repede adult. Astfel ei își percep propriile probleme ca fiind esențiale pentru propria devenire. Dornici de iubire, de înțelegere, dar și de distracție elevii trebuie îndrumați cu grijă în alegerea modelelor.

Educația religioasă vine în întâmpinarea tinerilor elevi oferindu-le o înțelegere superioară a vieții și a valorii acesteia. Educația religioasă poate reprezenta pentru ei o serioasă provocare ajutându-i să-și găsească răspunsuri la diverse întrebări fiind o perioadă a căutărilor.

Se constată o creștere a numărului de elevi cu comportamente indezirabile în școală, pe stradă...Cu toate acestea, catalogarea superficială a lor și încadrarea în categorii precum: băieți de cartier, tineri depravați etc., conduce la ridicarea unui zid între ei și educatorii acestora: părinți, profesori și, implicit, la formarea opiniei că nu pot fi schimbați.

Educația religioasă ca factor de apropiere față de adevăratele valori și tradiții religioase și culturale poate să le ofere tinerilor elevi *“suport și sprijin în formarea unor virtuți precum: blândețea, iubirea, iertarea, valorizarea semenilor”*, iar viețile sfinților sunt grăitoare în acest sens deoarece în ele găsim orice virtute.

Demersul investigativ

În acest sens, am întreprins o intervenție educațională, prin organizarea unor activități interactive care să-i motiveze, să le dea mai multă libertate, deschidere, bucurie și mai presus de toate să-i apropie pe elevi de Dumnezeu și de sfinții săi.

Elevii au fost îndemnați să descrie într-un Jurnal, sentimente, emoții, stări surprinse în urma abordării unor aspecte din viețile sfinților printr-o implicare mai mare a lor în organizarea și desfășurarea lecțiilor.

Cercetare pedagogică întreprinsă a vizat: Stabilirea măsurii în care cunoașterea unor aspecte din viețile sfinților și realizarea unui Jurnal personal pentru a nota gânduri, sentimente, impresii, în urma activităților religioase desfășurate, oferă suport și sprijin în depășirea problemelor specifice vârstei elevilor de clasa a VII-a, precum și dezvoltarea moralității în viața lor.

Metodele folosite au fost:

- povestirea și audierea unor fragmente din viețile sfinților;
- lecturarea unor pasaje;
- interpretarea unor imagini power-point;
- ilustrarea prin desen și pictură a faptelor importante;
- consemnarea în Jurnal...

Instrumentele de cercetare utilizate au fost următoarele:

- experimentul psihopedagogic prin tehnica eșantionului unic,
- analiza produselor activității elevilor (Jurnale, fișe de activitate, fișe de autoobservare, desene)
- chestionarul,
- jurnalul

Avantajele cercetării

Experimentul i-a ajutat pe elevi:

- să-și regândească idealurile și dorințele,

- să-și formeze un sistem de valori fundamentat pe morala creștină,
- să stabilească relații colegiale,
- să-și construiască identitatea colectivă a clasei.

Alte rezultate ale cercetării:

- elevii au sesizat faptul că prin utilizarea Jurnalului se facilitează formarea unui stil de învățare activă și conștientă;
- metoda utilizată este mai accesibilă elevilor;
- s-a modificat pozitiv capacitatea de autocunoaștere, de analiză și reflecție asupra propriei persoane;
- exemplele din viațile sfinților îi ajută pe elevi la rezolvarea unor probleme specifice vârstei:
„Consider că sfinții mi-au dăruit lecții de viață pe care scriindu-le le-am reținut mai ușor, iar uneori le aplic și cu ajutorul lui Dumnezeu și al sfinților îmi pot rezolva multe probleme.”
- observarea modificării atitudinii și a comportamentului:

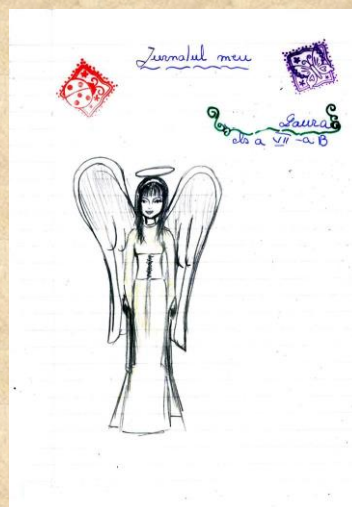
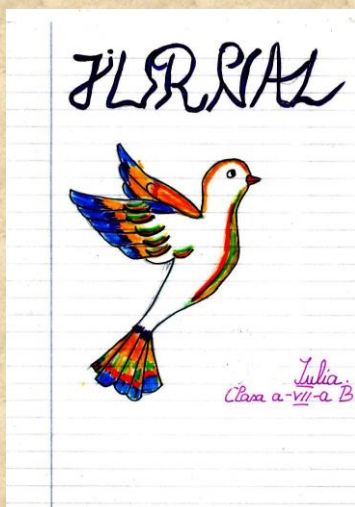
„Metoda este una potrivită și cred că e apreciată de toți elevii; eu am reușit să găsesc calea spre „mai bine”, modestia fiind ceea ce m-a impresionat la majoritatea sfinților.”

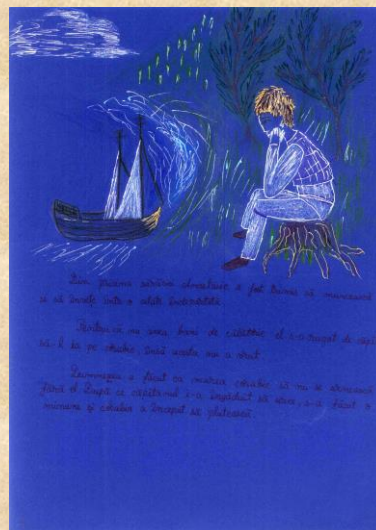
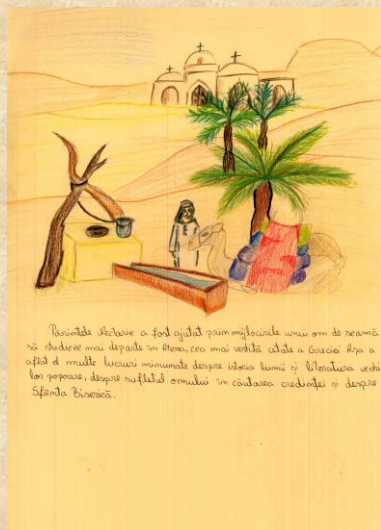
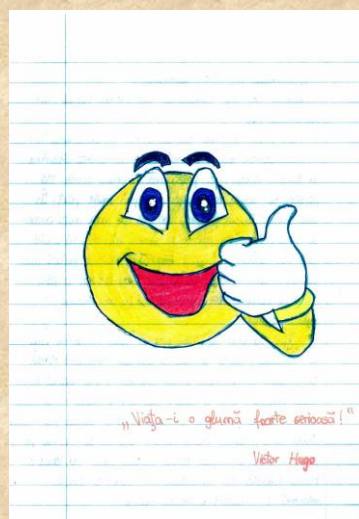
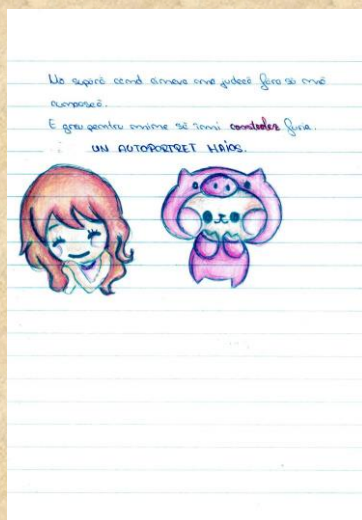
Analiza și interpretarea datelor obținute în cercetarea realizată permit formularea următoarelor concluzii:

1. Alegerea și utilizarea lecturii din Viețile Sfinților și a metodei Jurnalului în procesul instructiv educativ a fost determinată de necesitatea oferirii elevilor de modele autentice de urmat și depășirea problemelor specifice vârstei la clasa a VII-a.
2. Identificarea trăsăturilor pozitive de caracter ale sfinților îi ajută pe elevi să conștientizeze importanța acestora și să le accepte ca modele, dorind să le urmeze exemplul.
3. Lecțiile de viață oferite elevilor, prin modele sfinților, le-a modificat esențial modul de înțelegere și trăire, precum și scăderea intensității și frecvenței emoțiilor negative.
4. În abordarea vieților de sfinți, accentul trebuie să cadă pe ceea ce este esențial în viața și activitatea acestora, datorită impactului puternic pe care aceste exemple le au asupra conștiinței elevilor.

Analiza comparativă a datelor cercetării, rezultatele pozitive obținute în plan emoțional, atitudinal, al înțelegerii și comportamentului, demonstrează eficiența și actualitatea modelelor din Viețile Sfinților și a metodei Jurnalului în formarea religios-morală a elevilor.

FILE DE JURNAL

FILE DE JURNAL**FILE DE JURNAL****Bibliografie:**

- 1.Maica Magdalena, *Sfaturi pentru o educație ortodoxă a copiilor de azi*, Editura Deisis, Sibiu, 2006.
- 2.Opriș, Dorin, Opriș, Monica (coord.), *Religie și Școală. Cercetări pedagogice, studii, analize*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2011.
- 3.Opriș, Monica, *Religie, morală, educație. Perspective teologice și pedagogice*, București, Editura Basilica, 2011.

METODE SPECIFICE ACTIVITĂȚILOR MATEMATICE LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

*Prof. Înv. preșc. Ludușan Maria, Educ. Ludușan Mădălina
Grădinița cu program prelungit nr. 9 Alba Iulia*

Metoda constituie modalitatea prin care se obține transmiterea și însușirea conținutului curriculumului privitor la activitățile matematice. Eficiența unei metode depinde de modul în care declanșează la copil actele de învățare și de gândire prin acțiune, de măsura în care determină și favorizează reprezentările specifice unei anumite etape de formare a noțiunii.

1. Explicația este o metodă verbală de asimilare a cunoștințelor prin care se progresează în cunoaștere, oferind un model descriptiv la nivelul relațiilor. Pentru a fi eficientă, explicația, ca metodă de învățământ specifică în cadrul activităților matematice din grădiniță, trebuie să aibă următoarele caracteristici:

- să favorizeze înțelegerea unui aspect din realitate;
- să justifice o idee pe bază de argumente, adresându-se direct rațiunii, antrenând operațiile gândirii;
- să înlesnească dobândirea de cunoștințe, a unor tehnici de acțiune;
- să respecte rigurozitatea logică a cunoștințelor adaptate pe nivel de vârstă;
- să aibă rol concludiv, dar și anticipativ;
- să influențeze pozitiv resursele afectiv-emoționale ale copiilor.

În utilizarea eficientă a acestei metode se cer respectate câteva cerințe: să fie precisă, să fie corectă, să fie accesibilă, să fie concisă.

2. Demonstrația este metoda învățării pe baza contactului cu material intuitiv, contact prin care se obține reflectarea obiectului învățării la nivelul percepției și reprezentării. Demonstrația este una din metodele de bază în activitățile matematice din grădiniță și valorifică noutatea cunoștințelor și a situațiilor de învățare. Eficiența demonstrației, ca metodă, este sporită dacă sunt respectate câteva cerințe de ordin psihopedagogic:

- demonstrația trebuie să se sprijine pe diferite materiale demonstrative ca substitute ale realității, în măsură să reprezinte o susținere figurativă, indispensabilă gândirii concrete a copilului, noțiunile fiind prezentate în mod intuitiv prin experiențe concret-senzoriale;
- demonstrația trebuie să respecte succesiunea logică a etapelor de învățare a unei noțiuni sau acțiuni;
- demonstrația trebuie să păstreze proporția corectă în raport cu explicația, funcție de scopul urmărit;
- demonstrația trebuie să favorizeze învățarea prin trezirea interesului.

3. Conversația constituie o metodă de instruire cu ajutorul întrebărilor și răspunsurilor în scopul realizării unor sarcini și situații de învățare. Ca metodă verbală, conversația contribuie operațional la realizarea obiectivelor urmărite, iar întrebările constituie instrumentul metodei ce trebuie să satisfacă următoarele cerințe:

- să respecte succesiunea logică a sarcinilor de învățare;
- să stimuleze gândirea copilului orientând atenția spre elemente importante ale unei situații-problemă;
- să ajute copiii în a-și valorifica și reorganiza propriile cunoștințe, pentru a ajunge la noi structuri cognitive prin întrebări ajutătoare, necesare rezolvării unor situații problematice;
- să fie clare, corecte, precise;
- să nu sugereze răspunsurile;
- să nu supraestimeze capacitatea de explorare a copiilor.

4. Problematizarea constituie o modalitate de instruire prin crearea unor situații problemă, care solicită copiilor utilizarea, restructurarea și completarea unor cunoștințe și capacități anterior dobândite în vederea rezolvării situației - problemă pe baza experienței și a efortului personal.

Din punct de vedere metodic, în folosirea problematizării ca metodă, educatoarea trebuie să

parcurgă următoarele etape:

- organizarea situației-problemă;
- formularea sarcinilor;
- dirijarea copiilor în descoperirea soluției (munca independentă, individuală sau pe grupe);
- sistematizarea și fixarea cunoștințelor dobândite prin rezolvarea sarcinii.

În prezentarea situației-problemă, educatoarea trebuie să ofere copiilor un minim de informații, spre a-i orienta în alegerea cunoștințelor care să îi ajute să rezolve problema, și o întrebare-problemă, care să le dezvăluie dificultatea, orientându-i în stabilirea unor legături de dependență între ceea ce ei știu deja și sarcină.

5.Observația este o metodă de cunoaștere directă a realității, copilul aflându-se în contact direct, senzorial cu realitatea. Observația este o activitate perceptivă, intenționată, orientată spre un scop, reglată prin cunoștințe, organizată și condusă sistematic, conștient și voluntar.

Calitatea observației poate fi sporită prin respectarea următoarelor condiții:

- organizarea unor condiții materiale propice observației;
- acordarea timpului necesar pentru observație;
- dirijarea prin cuvânt(explicație, conversație);
- acordarea libertății de a pune întrebări în timpul observației;
- reluarea observării însoțite de explicații , de câte ori se impune.

Funcție de nivelul de vârstă și de tipul de activitate, observația dirijată se regăsește în diferite secvențe ale demersului didactic.

6.Exercițiul este o metodă care are la bază acțiuni motrice și intelectuale, efectuate în mod conștient și repetat, în scopul formării de priceperi și deprinderi. Ansamblul deprinderilor și priceperilor, dobândite și exersate prin exerciții în cadrul activităților matematice, conduce la automatizarea și interiorizarea lor, transformându-le treptat în abilități.

Conceperea, organizarea și proiectarea unui sistem de exerciții în scopul dobândirii unei abilități trebuie să asigure valorificarea funcțiilor exercițiului:

- formarea deprinderilor prin acțiuni corect elaborate și consolidate;
- adâncirea înțelegerii noțiunilor prin exersare în situații noi
- dezvoltarea operațiilor mentale și constituirea lor în structuri operaționale;
- sporirea capacității operatorii a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor și transformarea lor în abilități.

7.Algoritmizarea este o metodă ce presupune utilizarea și valorificarea algoritmilor în învățare. Spre deosebire de metodele euristice, prin algoritmizare se refac, pe baza propriilor căutări, etapele de învățare ale unei noțiuni. Cel mai concludent exemplu pentru utilizarea metodei îl constituie algoritmul de formare a numărului natural.

Modelul metodologic de învățare-predare a unui număr:

- a. Se construiește o mulțime cu „tot atâtea” elemente câte indică numărul anterior învățat și o mulțime cu un element în plus.
- b. Se face corespondența element cu element între cele două mulțimi pentru a se evidenția faptul că a doua mulțime are un element în plus.
- c. Se asociază acestei mulțimi cardinalul corespunzător.
- d. Se numără elementele pentru încadrarea noului număr în șirul numeric.
- e. Se construiesc apoi mulțimi care au tot atâtea elemente câte are mulțimea nou formată, folosind corespondența element cu element și numărarea. Se precizează faptul că toate mulțimile au același număr de elemente.

Algoritmizarea ca metodă se regăsește și în cadrul realizării altor activități specifice, cum ar fi: formare de mulțimi, operații cu mulțimi, punere în perechi.

8.Jocul, ca metodă, cunoaște o largă aplicabilitate, regăsindu-se pe anumite secvențe de învățare, în cadrul tuturor activităților matematice.

Ca metodă, jocul intervine pe o anumită secvență de instruire, ca un ansamblu de acțiuni și operații ce se organizează în forma specifică jocului didactic. De exemplu în cadrul unei activități ce are drept scop formarea de deprinderi și priceperi, la nivelul secvenței de verificare a gradului de

înțelegere a cunoștințelor noi, educatoarea poate utiliza, ca metodă, jocul didactic dacă:

- utilizează reguli de joc;
- realizează un scop și o sarcină din punct de vedere matematic;
- introduce elemente de joc în vederea rezolvării unei situații problematice;
- conținutul matematic este accesibil și atractiv.

Utilizarea jocului ca metodă accentuează rolul formativ al activităților matematice prin:

- exersarea operațiilor gândirii (analiza, sinteza, comparația, clasificarea);
- dezvoltarea spiritului de observație și imaginativ-creator;
- dezvoltarea spiritului de inițiativă, de independență, dar și de echipă;
- formarea unor deprinderi de lucru corect și rapid;
- însușirea conștientă într-o formă accesibilă, plăcută și rapidă a cunoștințelor matematice.

Eficiența uneia sau a alteia dintre metode depinde de modul în care declanșează la copii actele de învățare și de gândire prin acțiune, de măsura în care determină și favorizează reprezentările specifice unei anumite etape de formare a noțiunii.

Bibliografie:

Beraru Georgeta, Neagu Mihaela, „Activități matematice în grădiniță”, Editura Polirom, Iași, 1997

Dima Silvia, Pâclea Daniela, Țarcă Elena „Jocuri logico-matematice pentru preșcolari și școlarii mici”, Revista Învățământul preșcolar, 1998

Activități matematice pentru grădiniță, „Mă pregătesc pentru școală”, Editura Teora, 2004

Curriculum pentru învățământul preșcolar, 2008

FAMILIA ȘI ȘCOLA, MEREU ÎMPREUNĂ

prof. Cormoș Eniko, Școala Gimnazială „Ovidiu Hulea” Aiud

Școala și familia sunt principalii factori care determină educația copiilor. „Cei șapte ani de acasă” reprezintă modelele de conduită oferite de părinți (pe care copii le preiau prin imitație și învățare), precum și climatul socioafectiv în care se exercită influențele educaționale familiale. Părinții au datoria morală de a contribui activ la educația propriilor copii, de a le oferi un cadru general de viață în care să se simtă în siguranță, să fie apreciați, înțeleși, ajutați și ocrotiți.

Copiii reprezintă elementul central al educației. Între familie și școală trebuie să existe o strânsă relație de colaborare și conlucrare cu scopul de a fructifica potențialul copilului, de “a-l pregăti pentru viață”. Familia asigură temelia individualității copilului, oferă primele ocazii de stabilire a unor relații sociale, de comunicare afectivă și verbală. Odată cu intrarea copilului în școală, funcțiile educative ale familiei nu încetează, ci se amplifică, în sprijinirea rolului de elev. Cei doi factori trebuie să se sprijine reciproc în munca de educație.

La intrarea în clasa pregătitoare, prin micii școlari, se realizează un prim contact între școală și familie, o relație ce trebuie cultivată și consolidată. Pe parcursul celor aproape 20 de ani de activitate didactică, am reușit să mențin o colaborare foarte bună cu părinții elevilor, relație bazată pe respect, deschidere spre nou, asertivitate și conlucrare eficientă. Am întreprins o serie de activități care să vină în întâmpinarea intereselor, nevoilor și aspirațiilor elevilor și părinților. Am urmărit educarea copiilor în conformitate cu obiectivele societății democratice și în spiritul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, al demnității și al toleranței, al schimbului de opinii și al respectării opiniei celorlalți. „Parteneriatul” cu familiile elevilor l-am realizat prin următoarele activități specifice:

- Ședințe/Lectorate cu părinții - activitatea o planific la începutul anului școlar, alegem împreună temele pe care le vom discuta/dezbate. Avem în vedere abordarea unor teme care pun accent pe formarea și dezvoltarea unor competențe și deprinderi a copiilor pentru viața școlară și

socială, îmbunătățirea climatului școlar și familial, dezvoltarea abilităților educaționale ale părinților, asigurarea succesului școlar al fiecărui elev în parte, combaterea actelor de violență școlară ș. a. .

- Consultații individuale cu părinții pentru a discuta situațiile mai delicate, a aborda individualizat problemele cu care se confruntă copilul.

- Activități extracurriculare diverse: serbări școlare, excursii/drumeții, activități sportive, pavoazarea sălii de clasă, parteneriate educaționale, lecții demonstrative cu participarea părinților, ateliere de lucru cu părinții.

- Vizite la domiciliul elevilor (măcar una pe ciclu) sau convorbiri telefonice cu scopul de a putea îndruma/ consilia părinții și elevii, pentru o colaborare/conlucrare cât mai eficientă.

- Activitate de Consiliere a părinților și elevilor, desfășurată conform unei planificări întocmite la începutul anului școlar. În cadrul acestei activități am abordat, printre altele, tema „Comunicarea părinte-copil bazată pe încredere reciprocă”. Dezbaterile au cuprins următoarele aspecte:

1. Provocarea părinților de a relata din modalitățile de comunicare cu copiii lor în situații tipice: când nu au timp suficient și când sunt presați de timp sau alte responsabilități; când sunt calmi și bine dispuși și când sunt stresați și iritați de situații complet independente de relația cu copilul.

2. Prezentarea posibilelor reacții emoționale ale copiilor la modurile diferite în care comunică părinții cu ei.

3. Discutarea efectului atitudinii oscilante (între răbdare și nerăbdare, între toleranță și nervozitate, între înțelegere/cooperare și acuzare etc.) din partea părinților asupra încrederii copilului în aceștia.

4. Sfaturi pentru părinți de la alți părinți - împărtășirea experiențelor proprii (dacă la activitate participă mai mulți părinți).

Prin intermediul activităților prezentate am reușit să obțin de la părinți susținerea acțiunilor școlare, am reușit să oferim elevilor un mediu familial și școlar optim pentru a putea învăța, pentru a se dezvolta armonios. Împreună am ținut cont de ceea ce spunea Plutarh “Consideră elevul o făclie pe care să o aprinzi astfel încât mai târziu să lumineze cu o lumină proprie.”.

BIBLIOGRAFIE:

1. Bătrânu, Emilia - Educația în familie, Editura politică, București, 2005.
2. Agabrian, Mircea; Milea, Vlad - Parteneriate școală – familie - comunitate, Editura Institutul European, Iași, 2005.
3. Vrasmaș, Ecaterina - Intervenția socioeducațională ca sprijin pentru părinți, Editura Aramis, București, 2008.

EDUCAREA CREATIVITĂȚII

*Benchea Neli Gabriela - Colegiul Național “I. M. Clain”, Blaj
Cleja Adriana Georgeta – Școala Gimnazială “T. Cocișiu”, Blaj*

Educarea creativității este un proces continuu și trebuie realizat pe tot parcursul școlarității, având în vedere toți factorii cognitivi, caracteriali și sociali.

Nu este cu nimic greșit ca educarea creativității să înceapă cât mai devreme. Trebuie totuși să se țină cont de modul în care se realizează acest lucru. Este de datoria fiecărui cadru didactic de a se informa referitor la aspectele teoretice ale conceptului. În funcție de specificul clasei, de particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor, de condițiile și oportunitățile zonei din care provin copiii și nu în ultimul rând de disponibilitatea cadrului didactic, se pot realiza acțiuni concrete care să conducă spre dezvoltarea potențialului creativ al copiilor. Să nu uităm că fiecare persoană dispune de predispoziția de a crea, care se va dezvolta cu siguranță într-un mediu propice. Activitățile care vizează stimularea creativității copiilor trebuie cuprinse atât în cadrul educației formale, cât și în cadrul celei nonformale, deoarece copilul trebuie să se manifeste liber, în contexte diverse, fără a exista factori inhibitori care ar putea conduce la blocarea procesului de creație. Știm

cu toții că fiecare copil dispune de o fantezie debordantă, că la această vârstă restricțiile de ordin intern sunt foarte reduse, în concluzie, perioada școlară poate reprezenta vârsta optimă de start pentru încurajarea și formarea unei personalități creative.

Creativitatea aparține fiecărui individ; totuși, ea este mai puternic dezvoltată la anumiți oameni (talente, genii) și constituie chiar justificarea de bază a activității caracterizate prin pasiune. Între conceptele de creativitate și de talent, nota comună este cea de originalitate. Se poate spune că talentul corespunde creativității de nivel superior. Mulți copii sunt creativi, dar numai unii dintre ei sunt talentați. Potențialul creativ este o trăsătură general umană, care nu se manifestă însă de la sine în produse creative, ci numai dacă este activat, valorificat, îmbogățit. Dezvoltarea potențialului creativ, transformarea lui în trăsătură de personalitate, reprezintă responsabilitatea individului, familiei, școlii. Deci, părintele și cadrul didactic sunt principalii responsabili pentru descoperirea și dezvoltarea potențialului creativ al copilului. Ei pot asigura cadrul de dezvoltare al potențialului creativ prin atenția, căldura afectivă, încurajările, interesul, aprecierile manifestate față de conduita copilului, prin forma de motivație utilizată, prin trăirile afective pe care le declanșează. Deși în ciclul primar nu se poate vorbi de existența unei creativități absolute în privința gândirii micului școlar, totuși, învățătorul poate aduce o contribuție importantă în direcția formării unor premise pentru dezvoltarea ulterioară a creativității, ajutându-l să-și îmbogățească bagajul de cunoștințe și să-și perfecționeze gradul de stăpânire, de sistematizare, de prelucrare a lor. Pentru ca elevii să fie stimulați din punct de vedere creativ, e necesar ca învățătorul să le insufflă o atitudine și un stil de gândire creator, să-i orienteze spre nou, să le încurajeze efortul creativ, chiar de la primele manifestări, să creeze o atmosferă permisivă, de interes, înțelegere, încurajare.

Creativitatea este cea care îi ajută pe copii să nu se simtă complexați, făcându-i să trăiască unele sentimente și reacții plăcute, atunci când au reușit să realizeze prin propriile puteri ceva deosebit.

Atunci când ei își folosesc imaginația, își creează o lume proprie, o lume deosebită de cea în care poate ei trăiesc, în care în cele mai multe cazuri, binele este cel care învinge răul.

Elevii, la această vârstă, trebuie încurajați în această direcție și anume să-și folosească acest dar, creativitatea, deoarece adeseori, ideile pe care le au sunt deosebite, poate chiar unice. Este foarte bine ca, atunci când elevilor li se dau anumite teme să fie lăsați să-și folosească imaginația pentru a duce la bun sfârșit această activitate, cadrele didactice putând să îi ghideze puțin, și aceasta doar pentru ca ei să înțeleagă corect ceea ce au de făcut. S-ar putea ca ceea ce au creat singuri să ne uimească datorită originalității cu care și-au îndeplinit sarcinile.

Învățarea creatoare presupune o serie de condiții privind stimularea creativității, cum ar fi:

a) Antrenarea capacității de elaborare verbal expresivă sau scrisă a unor povestiri sau compuneri libere, cu început dat, după un șir de ilustrații, după un plan sau după o temă, punând la dispoziția copiilor diferite obiecte, planșe, machete.

Orele de limba română (în special, literatura pentru copii) îi ajută să descopere viața socială, să construiască un univers în care irealul devine real, să se identifice în plan imaginar cu personajele în care găsește ceva din el însuși, astfel, copilul se eliberează de egocentrism. O modalitate de stimulare a potențialului creativ o reprezintă povestirea. Ea demonstrează capacitatea copilului de a-și exprima într-o altă creație atitudinea față de un model literar. Exigența de a nu reproduce textual lecția, ci de a se exprima în cuvinte proprii și stimularea căutării de nou și frumos în compuneri sunt mijloace importante care contribuie la dezvoltarea creativității, a originalității. Originalitatea se referă la caracterul de noutate pe care-l pot avea răspunsul sau strategiile utilizate în rezolvarea sarcinilor; ea constituie un factor important al creativității. Copilul își manifestă inițiativa, fantezia, spontaneitatea, exprimându-se independent, folosind un limbaj care depinde de posibilitățile sale lingvistice, intelectuale, afective și de specificul mesajului transmis. Dacă învățătorul îl stimulează, el combină, transformă sau indică consecințele comportamentelor personajelor, prezintă modalități de prevenire a unor situații neplăcute, modificând acțiunea, introduce personaje noi, complică acțiunile. (Ex: Compunere cu început dat: "De vorbă cu un ghiocel" Soarele își face loc printre norii cenușii, trimițând câteva raze spre întinderile albe. Haina de zăpadă a pământului începe să se

destrame în firicele argintii care aleargă la vale. “Cling-cling!” se aude deodată un sunet cristalin. “Cine poate fi?” ...)

Prin compunere, copiilor li se dezvoltă capacitatea de a scrie corect, un vocabular bogat și nuanțat, precum și dorința de a se exprima în scris. Adeseori, compunerile își au originea în povestirile pe care micii școlari obișnuiesc să le istorisească dascălului, evenimente care, chiar dacă pentru alții par lipsite de importanță, în ochii lor capătă dimensiuni uriașe. Pregătirea insistentă a lecției de compunere facilitează formarea unor priceperi și deprinderi de muncă în care manifestarea disponibilităților intelectuale ale elevului sunt multiple. Pentru a se exprima într-o formă frumoasă, le este sugerat să folosească expresii artistice, astfel valorificând valențele textelor literare. În unele compuneri exprimarea este interesantă, plină de imaginație și de sensibilitate, originalitate, în altele, exprimarea pare greoaie, forțată, ideile sunt incoerente, textele nefiind modele de stil. Totuși, prin repetarea exercițiului, scopul va fi atins, micul școlar va ajunge să stăpânească criteriile alcătuirii unei compuneri corecte: formularea clară a propozițiilor, folosirea expresiilor frumoase, respectarea părților compunerii, evitarea repetițiilor supărătoare, respectarea acordului, topicii și a normelor ortografice. Astfel, se pun bazele unei învățări creative și se dezvoltă spontaneitatea și capacitatea de exprimare într-o formă elegantă. Deci elaborarea unei scrisori sau a unei compuneri este o formă de manifestare a atitudinii creatoare.

b) Utilizarea unor procedee de activizare a capacităților de creație în plan verbal-expresiv sau scris cum ar fi: alcătuirea unor propoziții multiple plecând de la anumite cuvinte date; solicitarea de a formula propoziții cât mai frumoase și interesante, pentru a exprima o anumită idee sau temă dată; solicitarea de a continua în forme multiple anumite începuturi de propoziții, fraze sau idei, solicitări de tipul: “Dați exemple de posibilități de acțiune în cazul încălcării drepturilor copilului prezentat în text”; “Enumerați personaje negative din operele literare studiate care, în lipsa unei acțiuni, ar fi putut să devină personaje pozitive.”

c) Analiza unor erori și a posibilităților multiple de prevenire a lor. Ex: “În ce moment a acționat greșit personajul principal și cum ar fi trebuit să procedeze?”

d) Enumerarea unor răspunsuri multiple la întrebări posibile pe care le pot formula copiii sau învățătorul. Ex: “De ce e important să avem modele de comportament?” Cum ați fi procedat în locul personajului principal din “Prostia omenească”?

e) Interpretarea independentă a unor imagini prin solicitarea de a le conferi cât mai multe titluri posibile.

f) Elaborarea independentă a unor istorioare ce se pot concepe plecând de la diverse modalități de ordonare logică posibilă a unui număr de imagini sau propoziții. Pentru educarea potențialului creativ, în ciclul primar se pune accent pe lectura după imagini. În clasele I-II, descifrarea conținuturilor tablourilor prezentate nu se limitează numai la descrierea imaginilor, ci poate deveni o autentică creație verbală. În clasele III-IV, respectiva creație verbală poate fi transpusă într-o compunere scrisă.

g) Desfășurarea diferitelor jocuri didactice sau a unor jocuri de rol care să antreneze gândirea creatoare.

În cadrul orelor de limba română, jocurile literare constituie o etapă folosită în cunoașterea tainelor cărții, dezvoltându-le fantezia, creativitatea și atenția, constituind momente de destindere pentru copii. Ele creează un mister pe care cei mici încearcă să-l descopere. Ex: “Recunoaște personajul”, “Recunoaște titlul povestirii ascultând fragmentul...”, “Recunoaște titlul povestirii în funcție de următoarele personaje...” Imaginați-vă dialogul dintre soldatul român și domnitorul Vlad Țepeș. Titlurile lor distractive stârnesc interesul și dorința copiilor de a participa la joc.

Jocul și învățarea oferă copilului nenumărate prilejuri de a combina și recombina reprezentările de care dispune. Prin ascultarea poveștilor, basmelor, poeziilor, el reconstruiește mental principalele momente ale narațiunii, le inversează, le omite, le amplifică și inventează altele noi.

Iată câteva dintre creațiile poetice ale elevilor de clasa a III-a, caracterizate prin originalitate, expresivitate și imaginație:

Gânduri de copil

Cer senin, vreme frumoasă,
Astăzi vreau să ies din casă,
Să mă joc cu frații mei
Și să mă ascund de ei.

Sunt copil, știu jocuri multe,
Fug să mă-ntâlnesc în curte
Cu colegii mei zglobii
Ce-mi aduc cadouri mii.

Senină e copilăria mea,
Să nu se termine așa vrea,
Vacanța o aștept nerăbdătoare,
Cu dimineți frumoase și cu soare.

(Maria Vintilă, cls a III-a)

Copilărie, minunată ești!

Peste dealuri și câmpii,
Printre holde aurii,
A venit înmiresmată
Vara cea mult așteptată.

Vară, vară, tu ne ești
Zâna bună din povești,
Cu bănuți de pădăii
Și cu jocuri de copii.

Zboară-aici un fluturaș:
La mulți ani, drag copilaș,
Să ai zilele senine
Și de soare fie pline.

(Radu Șuteu, cls a III-a)

Copilărie, ce frumoasă ești!

Copilărie, ce frumoasă ești!
Tu ca mierea îndulcești
Viața prințeselor din povești,
Copilărie, ce frumoasă ești!

Cer senin de primăvară,
Toți copiii sunt pe-afară,
Ei în joc se prind voioși
Și cu toți sunt bucuroși.

(Andreea Bărbuleț, cls a III-a)

Copilăria

Când mă gândesc la copilărie,
Pot spune că e plină de prietenie,
E ca într-o împărăție
Unde florile zâmbesc pe câmpie.

Tu, copilărie, ne dai vise o mie,
Ești dulce și plină de veselie,
Copilărie, ești senină
Și de bucurie plină.

Tu faci copiii fericiți
Pentru că sunt iubiți.
Acest lucru și-l doresc
Toți copiii care te iubesc.

(Dragoș Hațegan, cls a III-a)

BIBLIOGRAFIE:

CIASCAI, LILIANA (2005), *Educarea creativității elevilor*, Volumul II, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință

PAUL POPESCU-NEVEANU, MIELU ZLATE, TINCA CREȚU (1993), *Psihologie*, Manual pentru clasa a X-a, București, Editura Didactică și Pedagogică R.A.

Învățământul primar (2006), Revistă dedicată cadrelor didactice, (nr 1-3), București, Editura Miniped

MIHAELA ROCO (2004), *Creativitate și inteligență emoțională*, Iași, Editura Polirom

RELAȚIA GRĂDINIȚĂ - FAMILIE PRODUCE COPII DE SUCCES

Prof. Rotaru Alina Cristina, G.P.N. Vinerea

Relația grădiniță - familie este un subiect des abordat în literatura de specialitate și supus atenției, mai ales pe fondul schimbărilor sociale multiple din ultimul timp. Acest proces atrage după sine o serie de schimbări, la nivel macro socio-economic, dar și în școli și grădinițe. Una dintre aceste schimbări se referă la relația grădiniță-familie.

Cum am putea dezvolta o colaborare reală între grădiniță și familie? Există mai multe căi. Pentru problemele de ordin administrativ, ele se rezolvă atunci când părinții și educatoarele dispun de mecanisme de evaluare comune ale activității școlare. Relația familie-grădiniță apare justificată în măsura în care se restabilește încrederea colectivității de părinți, a comunității, în instituția școlară.

Referitor la atitudinea de colaborare a părinților, respectiv la problemele de ordin atitudinal în relația grădiniță - familie, reciprocitatea este elementul care adesea lipsește, în școală românească. Dacă prin intermediul grădiniței sunt organizate diverse activități în care părinții sunt invitați, părinții copiilor cu un comportament exemplar vor veni. Astăzi, părinții trebuie să se îndrepte de la modelul autoritar, în care creșterea copilului se bazează mai mult pe forță și control, spre un model caracterizat prin deschidere, căldura și coerența în stabilirea și aplicarea regulilor, a limitelor și așteptărilor adecvate. În acest din urma caz, comunicarea, bazată pe o relație de demnitate și recunoaștere reciprocă. Deschiderea față de activitățile zilnice și preocupările copilului au un rol central în relația dintre părinți și copii, ca și explicațiile, raționamentul, negocierile și

argumentele. În acest mod, copiii cresc învățând ce înseamnă responsabilitatea, autocontrolul și egalitatea, toate acestea ducând la o bună dezvoltare în primii șapte ani din viață.

Părinții ar trebui să îi ofere copilului îndrumare adecvată în exercitarea drepturilor sale, într-o manieră care să țină seama de capacitățile lui în continuă dezvoltare. Îndrumarea adecvată înseamnă ca părinții, pe măsura ce copiii înaintează în vârstă, ar trebui să le ofere mai multă responsabilitate în problemele personale, facilitând exercitarea sporită a autonomiei. Opiniilor copilului trebuie să li se acorde importanța cuvenită, în funcție de vârstă și gradul lui de maturitate. Aceasta nu înseamnă acordarea unei autonomii totale, ci implicarea și încurajarea participării copilului în procesul de luare a deciziilor ce îi afectează viața. Pe de altă parte, părinții nu ar trebui să îi ceară sau să se aștepte din partea copilului la lucruri inadecvate cu stadiul lui de dezvoltare. Este de asemenea important ca îndrumarea să nu se realizeze prin intermediul unor forme umilitoare de disciplină.

Evoluțiile din ultimele decenii au adus schimbări importante și în atitudinile și comportamentele legate de pedepsirea copilului. Nu numai că pedeapsa fizică a fost interzisă prin lege, iar creșterea fără violență a copilului a devenit o problemă a drepturilor omului, dar s-a dovedit că, de cele mai multe ori, pedeapsa fizică are un efect contrar celui așteptat. Chiar dacă, pe termen scurt, pare să fie eficientă, prin inducerea supunerii, pe termen lung, pedeapsa fizică, în loc să disciplineze copilul, poate duce la dezvoltarea comportamentelor opuse, precum agresivitatea, delincvența și manifestările antisociale. Copiii pot dezvolta, de asemenea, sentimente de teamă, furie și anxietate și pot învăța în mod greșit că forța, și nu argumentele logice, primează în rezolvarea conflictelor.

Activitatea cu părinții, ca parteneri, pentru a asigura dezvoltarea copilului în programul educativ din grădiniță, poate deveni un start bun pentru a crea părinților respect de sine, încredere în competențele lor, făcându-i mai buni. Parteneriatul grădiniță-familie se referă la construirea unor relații pozitive între familie și grădiniță, la o unificare a sistemului de valori care poate avea un efect benefic asupra copiilor atunci când aceștia văd educatoarea sfătuindu-se cu părinții.

Concluzia este că, numai o bună colaborare între grădiniță și familie, o mai mare implicare a părinților în activitatea grădiniței (inclusiv în luarea deciziilor) va îmbunătăți colaborarea dintre acești factori, foarte importanți în creșterea și dezvoltarea copilului preșcolar. Cultivarea unei relații de parteneriat afectiv între grădiniță și părinți în sprijinul educației și creșterii copilului constituie cheia succesului viitor în adaptarea și integrarea școlară; este primul pas către o educație deschisă, flexibilă și dinamică a personalității copilului în primii șapte ani din viață.

Bibliografie:

1. Dumitrana, M., Copilul, familia și grădinița, Editura Compania, București, 2000
2. Dima, S.(coord.), Copilăria - fundament al personalității, Imprimeria Coresi, București, 1997
3. Pro Educația, revista de specialitate a învățământului mehedintean, Editura Stef, Drobeta Turnu-Severin, 2006

Proiect didactic

Prof. Puscaș Mihaela Maria
Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan” Alba Iulia

În cadrul proiectului „**Rețea de formare continuă a cadrelor didactice pentru a utiliza multimedia, instrumentația virtuală și web 2.0 în aria curriculară Matematică și științe ale naturii (ProWeb) POS DRU/157/1.3/S/141587**” mi-am însușit noi noțiuni în predarea matematicii pe care le-am aplicat și elevilor mei. Mărturisesc că aceștia au privit cu alt interes orele de matematică.

Clasa: a VIII-a

Obiectul: Matematică – Geometrie

Unitatea de învățare: Poziții relative ale dreptelor și planelor în spațiu

Tema lecției: Recapitulare - Poziții relative

Tipul lecției: Recapitulare și sistematizare/Lecție Ael

Obiective operaționale:

O₁= Să cunoască și să recunoască pozițiile relative a două drepte în spațiu.

O₂ = Să identifice pozițiile relative a două drepte în spațiu pe corpuri geometrice.

O₃ = Să cunoască și să recunoască pozițiile relative ale unei drepte față de un plan

O₄ = Să manifeste interes pentru folosirea tehnologiilor informației în studiul matematicii.

Strategii didactice :**a) metode și procedee folosite :**

- conversația, explicația, problematizarea, învățarea prin descoperire; exercițiul de consolidare, observația individuală, joc didactic.

b) mijloace de realizare :

- Lecție interactivă AeL, calculatoare.

c) forme de organizare :

- frontală, individuală, pe grupe.

Bibliografie :

- Manualul profesorului : Lectii interactive

Etapale activității

Structura lecției	Obiective Timp	Conținut și sarcini de instruire		Strategia didactică	Modalități de evaluare
		Activitatea profesorului	Activitatea elevului		
1. Moment organizatoric	5 min	-salutul, prezența, încurajarea elevilor, -verifica prin sondaj tema.	-se pregătesc pentru lecție - confruntă rezultatele, corectează greșelile.	Conversația	
2. Verificarea cunoștințelor	O _{1,3} 5 min	-repetă cu elevii noțiunile învățate despre pozițiile relative ale dreptelor și planelor în spațiu	- răspund la întrebări	Conversația	Observarea Aprecieri verbale
3. Anunțarea temei, noilor obiective 4. Desfășurarea activității 5. Asigurarea feedbackului	O ₁ O ₂ O ₃ O ₄ 35 min	-anunță obiectivele lecției; -prezintă trei aplicații interactive Ael pe corpuri cunoscute (Anexa 1.) , si un joc didactic (Anexa 2.) referitor la pozițiile dreptelor în spațiu -pune întrebări -ofera indicații -prezintă o aplicație interactive Ael pe corpuri cunoscute (Anexa 3.) , si un joc didactic referitor la pozițiile dreptelor față de un plan -prezintă un joc didactic Ael prin care se fixează termenii învățați. (Anexa 4.)	-rezolvă cerințele fiecărei aplicații -verifică rezultatele ce ajutorul calculatoarelor -răspund la întrebări -rezolvă cerințele fiecărei aplicații -verifică rezultatele ce ajutorul calculatoarelor -rezolvă cerințele jocului didactic, repeta , dacă e cazul	Conversația Explicația Problematizarea Învățarea prin descoperire Exercițiul Observația individuală Joc didactic	Observarea sistematică Analiza răspunsurilor Aprecieri verbale Analiza observ. făcute
6. Evaluarea activității	3 min	-face aprecieri, recomandări, notarea elevilor care s-au remarcat la lecție	-sunt atenți la ce se discută.	Conversația	Aprecieri verbale Analiza activității
7. Tema pentru acasă	2 min	*Oferă indicații în legătură cu temă.	-elevii notează tema -sunt atenți la sugestiile date	Conversația	

Anexa 1.

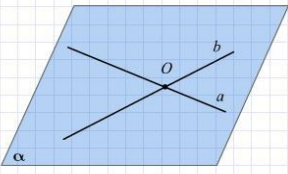
http://192.168.200.1:8888/ - :: Matematica Clasa a VIII-a :: Pozițiile relative a două drepte în spațiu - Windows Internet Explorer

Pozițiile relative a două drepte în spațiu

Drepte concurente

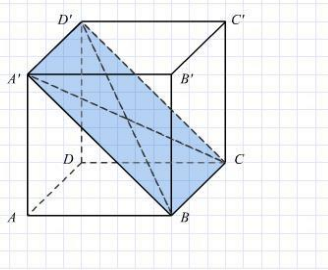
Definiție:

Două drepte care se află în același plan (sunt coplanare) și au un punct comun se numesc **drepte concurente**.

$a, b \subset \alpha$
 $a \cap b = \{O\}$

Exemple: 1 2 3

$ABCD A'B'C'D'$ este un cub, $A'C$ și BD' sunt diagonale ale cubului. În planul $(A'BCD)$ dreptele concurente cu $A'C$ sunt:

A'B BC A'D' BD' D'C

matematică

start Ael 5 - Windows Inte... http://192.168.200.1...

EN 12:23 PM

Anexa 2.

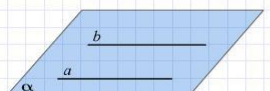
http://192.168.200.1:8888/ - :: Matematica Clasa a VIII-a :: Pozițiile relative a două drepte în spațiu - Windows Internet Explorer

Pozițiile relative a două drepte în spațiu

Drepte paralele

Definiție

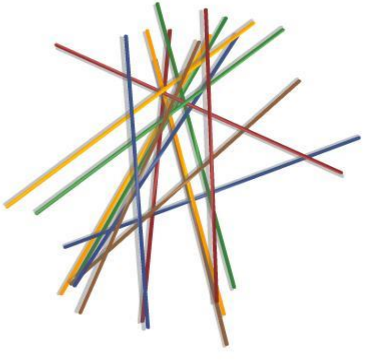
Două drepte care se află în același plan (sunt coplanare) și nu au nici un punct comun sunt **paralele**.

$a, b \subset \alpha$
 $a \cap b = \emptyset \Rightarrow a \parallel b$

Exemple 1 2

Dă deoparte mai multe drepte până rămân două paralele.

matematică

start Ael 5 - Windows Inte... http://192.168.200.1...

EN 12:25 PM

Anexa 3.

http://192.168.200.1:8888/ - :: Matematica Clasa a VIII-a :: Pozițiile relative ale unei drepte - Windows Internet Explorer

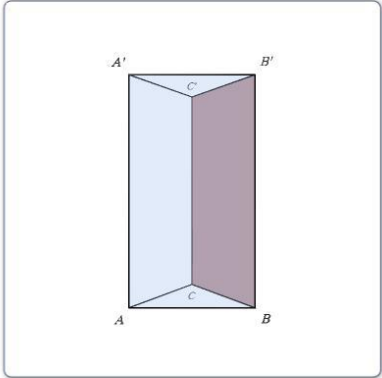
Pozițiile relative ale unei drepte față de un plan

Aplicații (1)

Lectii pentru AEL Built to teach intelligently

Pentru fiecare corp geometric reprezentat în partea stângă a ecranului, asociați fiecărei muchii din partea dreaptă poziția corespunzătoare față de planul BB'C.

ABCA'B'C' = prismă triunghiulară

1 2

R i

B'C' AC' AA' A'B'

este paralelă cu este inclusă în intersectează

planul BB'C

Rotire

matematică

start Ael 5 - Windows Inte... http://192.168.200.1... EN 12:30 PM

Anexa 4.

http://192.168.200.1:8888/ - :: Matematica Clasa a VIII-a :: Pozițiile relative a două drepte - Windows Internet Explorer

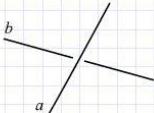
Pozițiile relative a două drepte în spațiu

Drepte necoplanare

Lectii pentru AEL Built to teach intelligently

Definiție

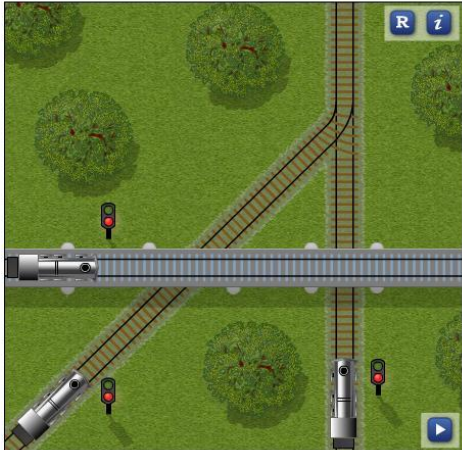
Două drepte care nu au nici un punct comun și care nu sunt nici paralele se numesc **necoplanare**.

$a \not\parallel b$
 $a \cap b = \emptyset \Rightarrow a$ și b sunt necoplanare

Exemple 1 2

În imaginea alăturată, cele trei trenuri sunt oprite la semafoare. Dați drumul la numai două trenuri să circule, astfel încât ele să nu se ciocnească.

matematică

start Ael 5 - Windows Inte... http://192.168.200.1... EN 12:27 PM